

PREFAȚĂ

Consider că este foarte important ca viața de credință, studiul și proclamarea Evangheliei să se îndeplinească cu rugăciunea. În felul acesta, creștinul are parte de eficiență și roade în lucrarea sa. Trezirile spirituale de ieri și de azi slujesc ca mărturie pentru necesitatea rugăciunii. Creștinul trebuie să folosească zilnic propria cameră secretă de rugăciune. El trebuie să aibă timpul și locul său unde să se întâlnească în liniște cu Dumnezeu.

Viața de rugăciune a apostolului Pavel este un exemplu demn de urmat. Cu siguranță că acesta îl va influența pe cel care o studiază și îl va motiva la o practică corectă a rugăciunii. Apostolul Pavel a știut să folosească puterea rugăciunii, atât pentru viața sa, cât și pentru semenii lui.

De la apostolul Pavel învățăm că biruința vine pe genunchi.

Pastor DAMIAN ION

I. INTRODUCERE

1. SCURT ISTORIC AL VIEȚII APOSTOLULUI PAVEL

Singurul izvor ce relatează viața apostolului Pavel este Noul Testament. În epistolele pauline se întâlnesc amănunte legate de biografia sa, iar în Faptele Apostolilor se observă o prezentare continuă din punct de vedere istoric.

Conotația numelui lui Pavel în latină este „cel mic”, în schimb, în ebraică este „cel dorit”. „Evreu originar din Tars, apostolul păgânilor, figură centrală a creștinismului timpuriu; perioada activității sale se conturează aproximativ între anii 34-66/67.”¹

Apostolul Pavel a fost născut în Tars, fiind cetățean roman (Faptele Apostolilor 16:37; 21:39; 22:25). Cu privire la ajungerea familiei lui Pavel în Tars părerile sunt împărțite.

„O tradiție pe care o amintește Ieronim afirmă că strămoșii lui Pavel erau galileeni.”²

¹ Martin Bochian, Ursula Branc, Iris Lenz, *Dicționar enciclopedic de personaje biblice*, Editura Enciclopedică, București, 1996, pag. 338;

² Luca Sezonov, *Apostolul Pavel, viața și epistolele*, Societatea Misionară Română, 1993, pag. 16;

Mutarea familiei lui Pavel din Galileea în Tars putea fi făcută din motive comerciale. Este cunoscut faptul că Tarsul era un oraș prosper. Istoria confirmă că acest oraș a fost favorizat chiar și de împăratul Augustus. Se știe că societatea Tarsului era influențată atât de puterea Imperiului Roman, cât și de mărețea cultură greacă. Într-un astfel de context, istorico-social-cultural, nu e de mirare că familia lui Pavel să fi dorit să mute în acest oraș.

Cetățenia romană a unor evrei din Tars probabil că datează din vremea așezării lui Pompei.³

Alți cercetători consideră că părinții lui Pavel au fost vânduți ca sclavi, în Asia Mică. În timp, ei au fost eliberați.

O altă ipoteză susține că familia apostolului Pavel a fost deportată în Tars, ca și coloniști, de către un dregător sirian.

Indiferent de motivul care a stat la baza mutării părinților apostolului Pavel în Tars, faptul că ei erau cetățeni romani indică faptul că ei locuiau de multă vreme acolo.

Pavel era din seminția lui Beniamin, moștenind cetățenia romană de la tatăl său. Potrivit învățăturii Torei, Pavel deprinde o meserie, și anume aceea de făcător de corturi.

³ S.M.R., *Dicționar Biblic*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995, pag. 1256;

Tarsul fiind un centru de învățământ alimentat de cultura greacă, probabil că Pavel, încă din tinerețea lui, s-a familiarizat cu sistemele filozofice grecești și cu cultele religioase.

Mai târziu, Pavel revine la Ierusalim, unde a devenit unul dintre elevii marelui învățat Gamaliel (Faptele Apostolilor 7:58; Galateni 1:13; 1 Corinteni 15:9). După încheierea studiilor, Pavel devine învățător al Legii fiind, în același timp, membru al partidei fariseilor. Deși nu se poate constata cu certitudine, este foarte probabil ca Pavel să fi făcut parte din Sinedriu (Faptele Apostolilor 26:10).

În scurt timp, lui Pavel i se dă autoritatea oficială să-i prigonească pe membrii primei comunități creștine.

În încercarea de a zugrăvi portretul lui Pavel, este bine de menționat caracterizarea întâlnită în „lucrarea apocrifă Faptele lui Pavel și Tecla: Și el l-a văzut pe Pavel venind, un om mic de statură, cu păr nu prea bogat, cu picioare strâmbe, destul de sănătos, cu sprâncene care se împreunau, cu un nas oarecum coroiat, dar plin de grație: uneori avea înfățișarea unui om, iar alteori avea fața unui înger.”⁴

Pavel ia parte ca martor la martirizarea lui Ștefan, apoi continuându-și lupta împotriva

⁴ S.M.R., *Dicționar Biblic*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995, pag. 975;

creștinilor în Siria. Înainte să ajungă în Damasc, Pavel are parte de minunata întâlnire cu Fiul lui Dumnezeu. Această întâlnire îi schimbă viața total și pentru eternitate.

Din acest moment al vieții sale, Pavel, din prigonitorul creștinismului plin de râvnă pentru Iudaismul îngrădit în tiparele evreilor, ajunge apostolul Fiului lui Dumnezeu, înflăcărat pentru proclamarea Evangheliei curate a Dumnezeului adevărat și etern.

Viața lui Pavel schimbată de Hristos este mobilizată acum la o slujire curată și sfântă pentru Dumnezeu. Astfel, Pavel se va implica în marea lucrare de proclamare a Evangheliei printre neamuri. În activitatea sa se disting trei mari călători misionare. În acest context, Pavel își va lua titlul de „apostol al neamurilor”.

În legătură cu moartea apostolului Pavel, părerile sunt împărțite.

Unii cercetători biblici afirmă că „nu este limpede dacă a fost condamnat și executat, ori dacă a mai fost eliberat încă o dată, continuându-și apoi activitatea misionară.”⁵

O altă părere este că, după întoarcerea lui Pavel din Spania, el a fost întemnițat din nou și omorât de către Nero în preajma anului 67.

⁵ Martin Bochian, Ursula Branc, Iris Lenz, *Dicționar enciclopedic de personaje biblice*, Editura Enciclopedică, București, 1996, pag. 340;

Datarea morții lui Pavel nu poate fi bazată pe Noul Testament, deoarece nu este amintită. Ca urmare, trebuie folosite alte surse.

Deși nu e știută cu certitudine împrejurarea morții lui Pavel, în a doua sa epistolă către Timotei se regăsesc ultimele cuvinte ale apostolului: „M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credința. De acum mă așteaptă cununa neprihănirii...” (Timotei 4:7-8)

2. SAUL FARISEUL

Numele dat de părinți apostolului Pavel a fost Saul (Faptele Apostolilor 9:1). Conotația acestui nume în limba ebraică este „cel dobândit prin rugăciune”. Deși apostolul purta acest nume, nu a avut parte de rugăciunea reală până când nu s-a întâlnit cu Domnul Isus.

„Cea mai mare influentă sectă din vremea Noului Testament a fost cea a fariseilor.”⁶ Aceștia erau „puritanii iudaismului”. Teologia fariseilor era fundamentată pe întregul canon al Vechiului Testament. Este bine de menționat că, în practica fariseilor, rugăciunea ocupă un loc important. Astfel, Saul practica rugăciunea, însă una de tip formal, înainte de a-L întâlni pe Mântuitor.

⁶ Merril C. Tenney, *Studiu al Noului Testament*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1991, pag. 97;

Chiar dacă fariseii se arătau preocupați de ascultarea Torei, adesea se întâmpla ca ei să caute să se îndreptățească singuri, până într-acolo încât ei ajungeau supărători în strădania lor. Într-un astfel de context, rugăciunea lui Saul, mai târziu a apostolului Pavel, era cu siguranță o rugăciune la care Dumnezeu nu privea cu plăcere.

Din punct de vedere al fariseilor, Saul era un individ virtuos și bun, însă, din punct de vedere al lui Hristos, era un prigonitor (Luca 18:9-14).

3. RUGĂCIUNEA LA EVREI ÎN TIMPUL LUI SAUL

Pentru o înțelegere mai bună a rugăciunilor lui Pavel înainte de convertire, este bine să se privească la rugăciunea evreilor contemporani atât cu apostolul Pavel, cât și cu Mesia.

În acest timp, rugăciunea evreilor „era limitată de lanțurile mecanismului rigidității”⁷, pietatea nu mai exista printre evrei, „Dumnezeu nu mai asculta rugăciunile evreilor.”⁸

Cu siguranță că rugăciunea lui Saul era asemănătoare cu cea a evreilor contemporani cu el. Astfel se pot observa câteva aspecte ale rugăciuni apostolului neconvertit.

Rugăciunea evreilor conținea marea nevoie de Dumnezeu, dependența lor ca popor de El. Evreilor le plăcea să amintească în serviciile publice din sinagogi și Templu că ei sunt poporul lui Dumnezeu. Prin aceasta, se delimitau de celelalte popoare, iar, în timp, s-a ajuns să se cultive o mândrie națională.

În rugăciunea lui Saul era inclusă și nevoia de iertare, justificare. „Acesta era elementul dominant în rugăciunea evreiască timpurie.”⁹

O altă nevoie ce se distinge în rugăciunea evreiască este cea de conversare cu Dumnezeu. Adesea, aceasta era făcută în liniște și în profundă meditare.

Iudeii mai aveau obiceiul să se roage în mod public și colectiv. Ei nu aveau doar rugăciuni personale și private. „Casa rugăciunii era Templul; Domnul Isus ca evreu S-a referit la Templu ca fiind Casa rugăciunii (Marcu 11:17).”¹⁰

Saul, în rugăciunea sa, nu trebuia să uite să amintească cererea pentru solidificarea Israelului. Astfel de rugăciuni erau rostite fie personal, fie colectiv, în Templu, sinagogi sau alte locuri. „Acasă mâncarea fiind sacră”¹¹, rugăciunile erau făcute înainte sau după mâncare, aceasta constituind în timp o tradiție.

⁷ James H. Charlesworth, *The Lord's prayer*, Eerdmans Publishing Co., USA, 1993, pag. 36;

⁸ Ibidem, pag. 36;

⁹ Ibidem, pag. 42;

¹⁰ Ibidem, pag. 49;

¹¹ Ibidem, pag. 50;

Pe lângă cele de mai sus, se mai cunoaște despre rugăciunea evreiască că avea și un calendar al ei. Astfel, rugăciunea evreiască implicată practic în viața zilnică a evreilor, un exemplu în acest sens fiind rugăciunea lui Petru și Ioan din Faptele Apostolilor 3:1. Fiecare an începea cu un festival religios.

Diferențele existente între calendarele evreiești au cauzat probleme nu doar în privința rugăciunii, ci și în privința sărbătorilor și a sabatului. Acest lucru se observă încă din secolul al doilea înainte de Hristos.

Înainte de convertirea sa, este foarte probabil ca apostolul Pavel să fi practicat rugăciunea în modul prezentat mai sus. Noul Testament nu indică dovezi în acest sens însă, ținând cont că Pavel, înainte de a-L urma pe Hristos, s-a identificat cu oamenii religioși contemporani, se poate ajunge la concluzia că practica rugăciunii observată mai sus a fost comună și lui.

Michael Shapiro, unul dintre membrii cei mai activi ai comunității evreiești din New York la sfârșit de secol al XX-lea, afirma despre rugăciunea evreiască: „Unii evrei au nevoie de un ajutor atunci când își spun rugăciunea. Legănarea în timpul recitării acesteia a devenit un semn al pietății, mișcării corpului în ritmul silabelor credinciosului adesea i se adaugă starea de extaz în timpul

împărtășirii misterelor liturghiei. Ei se așează cu fața la Est atunci când se roagă; iudei se mândresc pe bună dreptate și sunt călăuziți de lege și tradiție să se așeze cu fața spre capitala țării lor și spre locul de origine al Sfintei Sfintelor.”¹² Această afirmație subliniază încă o dată formalismul din rugăciunea evreilor care încă nu l-au întâlnit pe Fiul lui Dumnezeu asemenea lui Saul în timp ce călătorea spre Damasc.

4. O DEFINIRE SUMARĂ A RUGĂCIUNII

Rugăciunea exprimă închinarea care conține totalitatea atitudinilor ființei umane în apropierea sa de Dumnezeu. Această închinare cuprinde lauda, adorarea, mărturisirea păcatelor și are ca scop părtășia cu Dumnezeu.

„În primul rând, rugăciunea este un aparat portativ de emisie - recepție pe timp de război destinat misiunii Bisericii în avansul ei împotriva puterilor întunericului și necredinței.”¹³

Sammy Tippit, un creștin devotat rugăciunii, consideră că sunt trei motive datorită cărora Mântuitorul a stabilit rugăciunea ca prioritate a Bisericii Primare. „Viziunea și pasiunea pentru o lume pierdută ce puteau fi menținute numai prin

¹² Michael Shapiro, *Mândria evreiască*, Carol Publishing Group Birch Lane Press, 1997, pag. 39-40;

¹³ John Piper, *Să se bucure popoarele*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1998, pag. 49;

rugăciune. ...inimile sunt pregătite prin rugăciune ca să primească mesajul lui Hristos. ...Dumnezeu nu numai că va deschide inimile pentru Evanghelie, dar va împuternici de asemenea pe cei ce-L proclamă pe Hristos.”¹⁴

Rugăciunea rămâne o comunicare a omului cu Creatorul Său. Doctrina rugăciunii e puternic controlată în întreaga Biblie, iar practicarea ei de către Mântuitor vine să sublinieze în mod categoric importanța și puterea rugăciunii.

Deși rugăciunea pare un lucru ușor de înțeles la prima vedere, numeroase persoane nu o pot înțelege în profunzimea ei. „Rugăciunea nu poate fi înțeleasă ca o rugăciune către cineva acolo, undeva, într-o îndepărtare, acolo unde se întâlnesc planetele.”¹⁵

În încercarea minții omenești de a pricepe transcendența și imanența lui Dumnezeu, individul poate ajunge prada unei rugăciuni reci și artificiale.

Credinciosul trebuie să se bazeze pe învățătura Bibliei despre rugăciune și pe credința sa puternică în Dumnezeu. „Când un credincios se roagă, el vorbește cu Dumnezeu.”¹⁶

¹⁴ Sammy Tippit, *Factorul rugăciune*, Editura Universul, Chișinău, pag. 22;

¹⁵ D. Z. Phillips, *The concept of prayer*, Basil Blackwell, Oxford, pag. 41;

¹⁶ Ibidem, pag. 30;

5. LIMBAJUL RUGĂCIUNILOR LUI PAVEL

Pavel Folosește în rugăciunile sale termeni care ar fi fost familiari tuturor cunoscătorilor de limba greacă din secolul I, „chiar și celor recent convertiți de la păgânism.”¹⁷

Apostolul folosește acești termeni în expresii care dezvăluie viața lui spirituală și care au rădăcini adânci în Vechiul Testament, în mod particular în Psalmi.

I-au fost sugerate asemănări cu textele de la Qumran și au fost remarcate paralel cu LXX. „Un mare număr de teologi au făcut o legătură între limbajul rugăciunilor lui Pavel și formulările liturgice ale închinărilor primare.”¹⁸

Unele rugăciuni ale apostolului sunt deosebite expresii Hristologice: Coloseni 1:3; Efeseni 1:2; 1 Corinteni 1:7-9; 2 Corinteni 1:3.

Pavel a folosit în rugăciunile sale termeni ce erau foarte uzuali pentru predicarea în Biserica primară, cum ar fi: declar, vestesc Evanghelia, a primi, martor, Cuvântul lui Dumnezeu, har, credință, nădejde, dragoste.

„În limbajul aduceri roadelor din Coloseni 1:10, O'Brien descoperă ecouri din Marcu 4:19; 13-20. Se fac paralele cu conceptele de rodire

¹⁷ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, *Dictionar of Paul and his letters*, Inter Varsity Press, 1993, pag. 730;

¹⁸ Ibidem, pag. 730;

din Vechiul Testament (Isaia 5:1-4 și Psalmul 80:14-15).¹⁹

În pildele spuse de Domnul Isus Hristos din perioada slujirii timpurii scrise mai târziu de Marcu (în Evanghelia după Marcu) există „evidențe pentru o legătură între limbajul rugăciunilor lui Pavel și înălțarea lui Isus.”²⁰

În rugăciunile lui Pavel nu se găsește termenul προσευχη (proseuxe), termen consacrat în Noul Testament pentru „a cere, a implora, a ruga.”²¹ (Matei 6:5-7; Marcu 1:35; Luca 5:16; Faptele Apostolilor 5:8; 1 Petru 3:7). Apostolul neamurilor folosește: δεησις (densis) cu înțelesul de „nevoie, rugăciune stăruitoare”²² (Efeseni 6:18; Filimon 1:19; 1 Timotei 2:1), αἰτεο (aiteo) „a cere, a solicita”²³ (1 Corinteni 1:22; Coloseni 1:9), εντευξησ (enteuxes) „cerere, memoriu, mijlocire, rugăciune, mulțumire”.²⁴

¹⁹ Ibidem, pag. 731;

²⁰ Ibidem, pag. 731;

²¹ Daniel Bărnăuț, Emeric Hubert, Jozsef Kovaacs, *Dicționar Grec-Român*, Editura Teologos, Cluj-Napoca, 1999, pag.43;

²² Ibidem, pag.43;

²³ Ibidem, pag. 6;

²⁴ Ibidem, pag. 67;

II. O ANALIZĂ A RUGĂCIUNII APOSTOLULUI PAVEL

„Apostolatul lui Pavel a început în rugăciune și, fiind în concordanță cu tradiția creștină, a sfârșit în rugăciune, astfel el a fost martirizat.”²⁵ Unitatea lucrării apostolului Pavel pentru Dumnezeu a fost clădită și dezvoltată pe fundamentul care se numește rugăciune.

Din scrierile Noului Testament se poate face o analiză a rugăciunii apostolului Pavel. O privire atentă asupra rugăciunii lui Pavel duce la o analiză corectă.

1. BAZA RUGĂCIUNII APOSTOLULUI PAVEL

Scriindu-le tesalonicenilor în prima sa epistolă, Pavel își dezvăluie suportul rugăciunilor sale în capitolul 5, versetul 24: „Cel ce v-a chemat este credincios și va face lucrul acesta.”

Cu această ocazie Pavel subliniază baza rugăciunilor sale. El își are împlinirea rugăciunii asigurată de credințioșia lui Dumnezeu.

²⁵ Gerald F. Hawthorne, Raph P. Martin, Daniel G. Reid, *Dictionary of Paul and his letters*, Intervarsity Press, 1993, pag. 725;

În limba greacă, adjectivul folosit este πιστος și are o conotație mai puternică decât cel folosit în limba română („credincios”), acesta însemnând nu doar credincios (ca în traducerea D. Cornilescu din limba română), ci și „demn de încredere, fidel: sigur, incontestabil.”²⁶

Folosind adjectivul πιστος, apostolul Pavel exprima în mod direct baza rugăciunii sale. Rugăciunea apostolului își găsea suportul pe fidelitatea lui Dumnezeu. Creatorul este „demn de încredere”, astfel Pavel Îi dezvăluie Acestuia starea inimii sale. Cu alte cuvinte, Pavel își clădea rugăciunea pe siguranța oferită de Dumnezeu, siguranță ce conferă rugăciunii apostolului baza solidă pe care el nu o putea găsi în altă parte.

În a doua sa epistolă destinată tesalonicenilor, apostolul Pavel, în capitolul 3, le cere acestora să se roage.

Pentru a-i determina să se roage, Pavel le amintește și în această împrejurare, în versetul 3, baza rugăciunii: „Credincios este Domnul: El vă va întări și vă va păzi de cel rău.” Adjectivul folosit în limba greacă este tot πιστος.

Pavel amintea faptul că Dumnezeu este „fidel”, astfel El îi va întări și îi va păzi de rău.

²⁶ D. Bărnăț, E. Hubert, J. Kovács, Dicționar Grec-Român pentru studiul cuvintelor din Noul Testament, Editura Teologos, Cluj-Napoca, 1999, pag. 166;

Datorită credincioșiei Sale, El împlinește lucrarea cerută de credincios.

În ambele versete amintite puțin mai sus, se observă clar faptul că apostolul Pavel asociază credincioșia lui Dumnezeu („Cel ce v-a chemat este credincios...”, „Credincios este Dumnezeu...”) cu împlinirea de către El a cererii (rugăciunii) făcută de credincios („... și va face lucrul acesta.”, „... El vă va întări și vă va păzi de cel rău.”).

Din perspectiva apostolului Pavel, credincioșia lui Dumnezeu ocupă un loc important în temelia rugăciunii.

Apostolul Pavel mai dezvăluie un component al bazei rugăciunii, atunci când le transmite colosenilor, prin intermediul unei epistole, că el și cei ce sunt cu el se roagă pentru ei.

În capitolul întâi, versetul 11, Pavel afirma: „întăriți, cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui, pentru orice răbdare și îndelungă-răbdare, cu bucurie”, el plasează răspunsul lui Dumnezeu la rugăciune pe „puterea” lui Hristos.

Verbul folosit de Pavel pentru verbul „a întări” este δυναμω, care înseamnă „a fi întărit”, însă și „a fi consolidat”.²⁷ Aceasta înseamnă că puterea lui Hristos se consolidează.

Pavel a exprimat aici necesitatea implicării puterii lui Hristos ca bază a rugăciunii. Apostolul,

²⁷ Ibidem, pag. 53;

la rândul său, a simțit în viața sa puterea lui Hristos, putere pe care o așează la temelia rugăciunii.

În cadrul Epistolei către Romani, apostolul neamurilor își exprimă dorința sa, ca toți oamenii să fie mântuiți. Acest fapt se observă mai bine în capitolul 10 în rugăciunea lui Pavel. Vorbind în acest context apostolul menționează încă un component ce stă la baza rugăciunii: „În adevăr, nu este nicio deosebire între iudeu și grec; căci toți au același Domn, care este bogat în îndurare pentru toți cei ce-L cheamă.” (versetul 12)

Din aceste cuvinte ale lui Pavel se distinge ideea că Dumnezeu are multă îndurare pentru cei ce-L cheamă, adică cei ce se roagă Lui.

Este bine de remarcat faptul că, în original, corespondentul pentru substantivul „îndurare” din traducerea română (D. Cornilescu) este „πανταδ” (παντη), însemnând: „întru-totul, cu desăvârșire, total, în întregime”.²⁸

O traducere mai corectă ar fi: „care este bogat în desăvârșire.” Adverbul folosit în limba greacă oferă o semnificație mai profundă mesajului decât substantivul traducerii românești.

Prin afirmația „bogat în desăvârșire”, Pavel reliefează faptul că Dumnezeu este gata oricând

să-i asculte pe cei ce se roagă Lui. Apostolul așează acestea la baza rugăciunii.

Îndurarea lui Dumnezeu stând la baza rugăciunii mai este întâlnită și în 2 Corinteni 9:8-9, Filipeni 4:19.

2. SCOPUL RUGĂCIUNII APOSTOLULUI PAVEL

Este bine cunoscut faptul că fiecare lucru, acțiune sau activitate are un scop (țel) bine determinat. Nimic nu este fără scop, totul are un țel, astfel Dumnezeu a creat întreg Universul și pe om: cu un anumit scop al Său.

Scopul sau țelul este obiectivul propus pentru înfăptuire, spre care se tinde și este punctul final.

Ținându-se cont de faptul că „apostolul Pavel a fost marele războinic al Nouului Testament”²⁹ este interesant a se privi la scopul rugăciunilor sale. Din rugăciunile sale se distinge faptul că el urmărea glorificarea lui Dumnezeu.

1 Tesaloniceni 1:12: „pentru ca Numele Domnului nostru Isus Hristos să fie proslăvit în voi.” Când apostolul Pavel s-a rugat pentru credincioși, nu a uitat să amintească și scopul rugăciunilor sale.

²⁸ Ibidem, pag. 155;

²⁹ John Bisagno, The Secret of positive praying, The Zondervan Corporation, USA, 1986, pag. 101;

Deși la o primă citire a versetelor 11 și 12 scopul ar părea dublu, în versetul 12 Pavel accentuează prioritatea. „Mai întâi, Numele Domnului nostru Isus Hristos va fi proslăvit în ei.”³⁰

Pavel urmărea în rugăciune ca acei credincioși să Îl prezinte pe Mântuitorul lumii așa cum se cuvine și să-I aducă onoare, ca mădulare ale Trupului Său.

În Epistola lui Pavel către Filipeni capitolul întâi cu versetul 11, apostolul îi vrea pe creștini să fie umpluți cu roadele neprihănilor: „plini de roada neprihănilor, prin Isus Hristos, spre lauda și slava lui Dumnezeu”.

Dacă izvorul acestor virtuți este Domnul Isus, atunci scopul, adică „obiectivul lor este slava și lauda lui Dumnezeu”.³¹

Aceeași idee se regăsește și în epistola lui Pavel către Romani capitolul 15 versetul 6: „...toți împreună, cu o inimă și cu o gură, să slăviți pe Dumnezeu ...”

Se poate constata cu certitudine că Pavel, în rugăciunea sa, urmează credința Domnului Isus din Evanghelia după Ioan capitolul 14 versetul 13: „Orice veți cere în Numele Meu voi face, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul”. „Cu alte cuvinte,

³⁰ Willian MacDonald, Comentar la Noul Testament, C.L.V., 1998, pag. 874;

³¹ Ibidem, pag. 785;

scopul final al rugăciunii este glorificarea Tatălui.”³² Astfel rugăciunile îl smeresc pe creștin și Îl înalță pe Dumnezeu Atotsuficient.

Un alt aspect al scopului rugăciunii întâlnit la apostolul Pavel este acel pe care Fiul lui Dumnezeu l-a menționat în Evanghelia după Ioan capitolul 16 versetul 24: „...cereți și veți căpăta, pentru ca bucuria voastră să fie deplină”.

Dacă scopul rugăciunii apostolului a avut de a face în primul rând cu Dumnezeu, în al doilea rând scopul rugăciunii are de a face cu creștinul. Astfel, în Coloseni 1:10 Pavel afirma: „pentru ca astfel să vă purtați într-un chip vrednic de Domnul, ca să-I fiți plăcuți în orice lucru: aducând roade în tot felul de fapte bune și crescând în cunoștința lui Dumnezeu.”

Scopul rugăciunii era să facă din viața credinciosului o viață demnă de Hristos. Astfel, țelul rugăciunii este de a se implica în totalitatea compartimentelor vieții creștinului (Romani 15:13, 1 Corinteni 1:8, 2 Corinteni 1:4, Coloseni 1:11, Filipeni 1:10).

Unitatea acestor două scopuri reliefate mai sus se regăsește în actul rugăciunii marelui apostol al neamurilor.

³² John Piper, Să se bucure popoarele, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1998, pag. 67;

„Măreția lui Dumnezeu este sursa și valoarea măreției rugăciunii.”³³ Dumnezeu este izvorul oricărei glorii, Lui I se cuvine toată slava, iar rugăciunea în concepția lui Pavel trebuie să fie și o manifestare a slavei lui Dumnezeu.

3. SUBIECTELE RUGĂCIUNII APOSTOLULUI PAVEL

Din conținutul rugăciunilor lui Pavel rezultă mai multe subiecte sau teme. Dacă în spatele fiecărei rugăciuni a apostolului stă un scop, se observă că acestea sunt focalizate și în jurul unor teme.

3.1. Rugăciunea pentru sfințenie

„Dumnezeul păcii să vă sfințească El Însuși pe deplin...” (1 Tesaloniceni 5;23-24)

În această rugăciune Pavel nu a intenționat să exprime ideea că un creștin poate ajunge desăvârșit și fără de păcat în viața de acum.

Apostolul își exprimă dorința sa ca tesalonicenii creștini să aibă extinsă sfințirea în ambele părți ale ființei lor: suflet și trup.

Acest subiect avea o deosebită importanță, fiindcă Pavel atinge în rugăciune viața creștinilor, cei care erau mântuiți.

³³ Alexander Whyte, Lord teach us to pray, Doubleday, Doran and Company, Inc., USA, 1929, pag. 5;

3.2. Rugăciune pentru creșterea spirituală

„Și-L rog ca, potrivit cu bogăția slavei Sale, să vă facă să vă întăriți în putere, ... în omul dinlăuntru, așa încât Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință; ... să puteți pricepe împreună cu toți sfinții, ...; și să cunoașteți dragostea lui Hristos, ... ca să ajungeți plini de toată plinătatea lui Dumnezeu.” (Efeseni 3:16-19)

Cu această ocazie, apostolul Pavel se ruga pentru o creștere spirituală a credinciosului. Dar nu este exprimată ideea de a trăi o viață perfectă, ci aceasta va fi punctul final. „Niciodată nu am putea fi umpluți de toată plinătatea lui Dumnezeu, ci aceasta este doar un țel spre care năzuim.”³⁴

3.3. Rugăciunea pentru întoarcerea necredincioșilor la Dumnezeu

Pavel, fiind un apostol al neamurilor, nu a uitat să facă din lucrarea misionară un subiect al rugăciunilor sale.

„Încolo, fraților, rugați-vă pentru noi ca, Cuvântul Domnului să se răspândească și să fie proslăvit...” (2 Tesaloniceni 3:1) Apostolul avea dorința arzătoare „ca acest Cuvânt al Domnului să producă pretutindeni aceeași revoluție morală și spirituală pe care a produs-o la Tesalonic.”³⁵

³⁴ William MacDonald, Comentariu la Noul Testament, C.L.V., 1998, pag. 754;

³⁵ Ibidem, pag. 879;

Prin excelență, Pavel a fost misionar deosebit, astfel el se ruga mereu pentru mântuirea celor necredincioși, fie ca erau dintre israeliți: „Fraților, dorința mea către Dumnezeu pentru israeliți este să fie mântuiți.” (Romani 10:1)

Chiar dacă iudeii l-au considerat un trădător și un dușman al Israelului, Pavel exprimă creștinilor din Roma dorința lui arzătoare („dorința inimii mele”) ca Israelul să fie mântuit.

3.4. Rugăciune pentru cunoaștere

„...nu încetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem să vă umpleți de cunoștința voii Lui, ...și crescând în cunoștința lui Dumnezeu.”

Apostolul nu a cerut pentru coloseni ca ei să fie mulțumiți cu pretențiile de cunoaștere răspândite de gnostici, ci a dorit ca acei creștini să experimenteze disciplina cunoașterii voii lui Dumnezeu pentru viața lor așa cum este aceasta descoperită în Cuvântul Său. „Cunoașterea aceasta nu este de natură lumească ori carnală, ci e caracterizată de înțelepciune și pricepere duhovnicească...”³⁶

Pastorul baptist John Bisagno, în cartea sa „The secret of positive praying”, făcând o analiză minuțioasă, a evidențiat șapte teme principale întâlnite în rugăciunea apostolului Pavel.

³⁶ Ibidem, pag. 814;

Pe lângă subiectele de rugăciune ale lui Pavel tratate mai sus, este bine de făcut menționarea a încă trei teme, care se găsesc și în analiza lui John Bisagno.

3.5. Rugăciune pentru putere

„Nemărginita mărime a puterii Sale, după lucrarea puterii tăriei Lui...” (Efeseni 1:15-20)

„F.B. Mayer spune: Este putere. Este puterea Lui. Este o putere mare; nimic altceva nu ar da rezultate. Este puterea nespus de mare, dincolo de orice putință a minții de a-și imagina.”³⁷

În opinia lui Bisagno, apostolul Pavel ar fi inclus în rugăciunea lui necesitatea puterii lui Hristos în viața creștinului. Pavel a făcut din puterea lui Hristos o temă a rugăciunii sale, atât pentru consolidarea credinciosului, cât și pentru depășirea slăbiciunilor. (1 Corinteni 1:8).

3.6. Rugăciune pentru perseverare

„Și mă rog ca dragostea voastră să crească tot mai mult ..., ca să deosebiți lucrurile alese, pentru ca să fiți curați și să nu vă poticniți ..., spre slava și lauda lui Dumnezeu.” (Filipeni 1:9-11)

Apostolul se roagă pentru perseverarea, conștiințiozitatea filipenilor creștini. Toate lucrurile

³⁷ Ibidem, pag. 736;

arătate de Pavel pot fi atinse printr-o stăruință pe calea creștină.

Pavel se roagă acum ca, prin perseverarea în dragostea creștină, credincioșii să poată discerne lucrurile „alese” de cele nealese, atingând astfel mărețul scop al rugăciunii de a-L lăuda pe Dumnezeu.

3.7. Rugăciune pentru pace

„Însuși Domnul păcii să vă dea totdeauna pacea în orice fel...” (2 Tesaloniceni 3:16)

În această împrejurare Pavel se ruga ca sfinții suferinzi de la Tesalonic să cunoască pacea pe care o dă Domnul păcii în orice clipă și în orice fel.

Pavel nu se referea la pacea izvorâtă din încetarea prigoanelor, ci la calmul din inima credinciosului, care se bazează pe credința în Dumnezeu și este independentă de împrejurări. Această pace „trebuie să-i conducă pe creștini la o conviețuire armonioasă.”³⁸

„Când avem greutateți este timpul de a ne ruga și de a-L slăvi pe Dumnezeu. Prea adesea noi ne ridicăm de pe genunchi chiar înainte ca Dumnezeu să ne cutremure inimile. Poate că

³⁸ Arthur W. Pink, The prayers of the apostole Paul, Moody Press, Chicago, 1967, pag. 46;

Dumnezeu nu a răspuns la rugăciune în primele 5 minute ale rugăciunii. Poate că răspunsul nu vine până la miezul nopții, în cele mai grele ore ale vieții noastre, când lucrurile par fără speranță. Fii încurajat și stăruie în puterea rugăciunii.”³⁹ Căci Dumnezeu cu siguranța va răspunde rugăciunii. Nu o va face prea devreme, ca să nu fie pierdută valorificarea încrederii în Dumnezeu, însă nici prea târziu, ca să nu fie pierdută credința în El.

Apostolul Pavel a privit la nevoile sale și ale lucrării lui Dumnezeu în care era implicat și nu a pregetat să le transforme în subiecte de rugăciune. El a crezut și a experimentat, că împărtășindu-le lui Dumnezeu, va putea merge înainte.

4. CLASIFICARE GENERALĂ A RUGĂCIUNILOR APOSTOLULUI PAVEL

Privindu-se în lucrările comentatorilor biblici ce au studiat rugăciunea în viața apostolului Pavel se poate constata că aceștia se opresc și asupra unei clasificări a rugăciunii. Astfel, este evident faptul că rugăciunea lui Pavel poate fi repartizată pe clase sau într-o anumită ordine. În cele ce urmează se va urmări o împărțire sistematică generală a rugăciunii lui Pavel.

³⁹ John Bisagno, The Secret of positive praying, The Zondervan Corporation, USA, 1986, pag. 104,105;

4.1. Rugăciune din clasa profetică

F. Heiler, în cartea sa „Das Gebet”, care este un studiu al istoriei, al fenomenului și al psihologiei experiențelor rugăciunilor umane, a divizat rugăciunea în șase clase fundamentale: primitivă, rituală, greacă, culturală, filozofică, mistică și profetică.

„În ciuda celor care privesc pe Pavel ca pe un mistic, este evident că apostolul s-a rugat mai degrabă într-o comunitate profetică sau biblică, decât într-una a rugăciunii tradiționale mistice.”⁴⁰

Spiritualitatea lui Pavel niciodată nu a căutat să se unească cu divinitatea din punctul de vedere mistic. Din scrierile lui Pavel nu se desprinde nicio învățătură a rugăciunii mistice sau ascetice.

Conform studiului lui F. Heiler, rugăciunea apostolului Pavel este inclusă în clasa profetică.

4.2. Clasificarea după conținut

Adevărata rugăciune este expresia curgătoare a spiritului uman. Astfel, conținutul este dictat de inima omenească.

Scriptura, închinarea și cultura contribuie fiecare la formarea rugăciunii creștine. Astfel, acestea pot fi de ajutor în studierea clasificării

⁴⁰ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, Dicționarul de Paul and his letters, Intervarsity Press, 1993, pag. 727;

după conținut, atât în rugăciunea lui Pavel, cât și în general, când vorbim despre rugăciune.

Rugăciunea de laudă sau de mulțumire ocupă un loc proeminent în rugăciunea lui Pavel: „Nu încetez să aduc mulțumiri pentru voi, când vă pomenesc în rugăciunile mele.” (Efeseni 1:16)

„Rugăciunea, lauda și mulțumirea merg mână în mână. Între ele există o strânsă legătură. Lauda și mulțumirea au atâtea elemente comune, încât este extrem de greu să le identifice sau să le definești separat.”⁴¹

În rugăciunea de mulțumire, apostolul nu a căutat ca prin aceasta să fie diplomatic, el pur și simplu a exprimat adevărul. Se observă că Pavel avea obiceiul de a-L lauda pe Dumnezeu pentru creștinii din Efes, dar și din alte locuri.

John White consideră că Pavel are două motive pentru mulțumirea adusă lui Dumnezeu în rugăciune. „În primul rând Dumnezeu merită să fie laudat datorită creației Sale. Al doilea motiv este că rugăciunea schimbă viața. Perspectiva credinciosului se schimbă pe măsura ce el se deschide față de Dumnezeu, prin rugăciune.”⁴²

Credința și dragostea credincioșilor la rândul lor l-au însuflețit pe Pavel să dea slavă lui Dumnezeu pentru ei.

⁴¹ E.M. Bounds, The Essentials of Prayer, 1987, pag. 116;

⁴² John White, People in prayer, Inter-Varsity Press, 1977, USA, pag. 129;

Pavel nu doar practică rugăciunea de mulțumire, ci el pune un mare accent pe aceasta când este vorba să îl învețe și încurajeze pe tânărul Timotei, fără prea multă experiență. „Negreșit evlavia însoțită de mulțumire este un mare câștig.” (1 Timotei 6:6). A avea evlavie și în același timp a fi mulțumit cu circumstanțele în care se află creștinul este un lucru cu o valoare imensă în fața Creatorului.

Pavel, în Epistola către Coloseni, auzind de mărturia bună a acestor creștini, mulțumește lui Dumnezeu pentru ei. „Mulțumim lui Dumnezeu...” (Coloseni 1:3)

Din perspectiva lui Pavel „mulțumirea este mai sus și mai pură decât cererea.”⁴³

Tot în această clasă este întâlnită și rugăciunea de cerere sau implorare.

Domnul Isus Și-a învățat ucenici să se roage: „Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi” (Matei 6:11). Dumnezeu Se îngrijește de toate detaliile din viața copiilor Lui, El este capabil să împlinească fiecare nevoie a copiilor Săi. Acest fapt l-a înțeles Pavel astfel, când a avut nevoi, el nu a pregetat a le aduce la cunoștința lui Dumnezeu prin rugăciuni de cereri.

⁴³ Alexander Whyte, Lord, teach us to pray, Doubleday, Doran and Company Inc., 1929, pag. 158;

Cererile lui Pavel sunt dintre cele mai diverse. El se roagă pentru credincioșii mai slabi în credință (1 Corinteni 1:8), „să vi se întărească inimile” (1 Tesaloniceni 3:13).

Privind la limitarea omenească, Pavel Îi cere lui Dumnezeu să aibă credincioșii înțelepciune de la El pentru o cunoaștere cât mai profundă „să vă dea un duh de înțelepciune și de descoperire, în cunoașterea Lui.” (Efeseni 1:17-18). Cererea are ca scop iluminarea spirituală.

Fiind conștient de nevoia cunoașterii dragostei lui Hristos, mai ales în viața noilor creștini, Pavel pune această necesitate în rugăciunea sa: „... și să cunoașteți dragostea lui Hristos, ...” (Efeseni 3:18-19)

„Apostolul nu s-a rugat ca mintea creștinilor să înțeleagă dragostea absolută a lui Hristos, ci mai degrabă dimensiunile ei.”⁴⁴

Cererea lui Pavel era ca sfinții să cunoască prin experiențe personale dragostea lui Hristos, care întrece orice cunoștință. Creștinii nu pot să pătrundă nicicând în toată profunzimea dragostea Mântuitorului, însă ei pot afla mai mult despre ea, în experiența lor zilnică cu Mântuitorul.

Cererile lui Pavel în rugăciune nu sunt legate așa de mult persoana sa, cât de viața oamenilor

⁴⁴ Arthur W. Pink, The prayers of the apostole Paul, Moody Press Chicago, 1967, pag. 181;

pentru care trudea. Astfel, rugându-se pentru ei, el cere ca aceștia să trăiască cu demnitate și să aibă roadele neprihănirii (Coloseni 1:9-10, Filipeni 1:11). El se roagă pentru suferința lor și cere răbdare de la Dumnezeu pentru ei. (Coloseni 1:11-12, 2 Tesaloniceni 3:5).

În clasificarea după conținut, se încadrează și rugăciunea declarativă. Apostolul face diferite afirmații cu accent de declarație în unele rugăciuni.

„Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvântat cu tot felul de binecuvântări duhovnicești, în locurile cerești, în Hristos.” (Efeseni 1:3) Această afirmație constituie o extraordinară declarație a apostolului Pavel la început de epistolă. Din aceste cuvinte se desprinde și recunoștința lui Pavel. Este accentuată în această situație generozitatea lui Dumnezeu.

Fiind un urmaș al lui Hristos, Pavel își declară adorarea sa față de Mântuitor (Efeseni 1:20-23). El subliniază magnitudinea puterii Domnului Isus, așa cum spune F.B. Meyer: „o extraordinară lansare și înălțare, de la mormântul morții la tronul Dumnezeului veșnic, singurul care posedă nemurirea! ... Din această lume mică până în centrul și în metropola universului. Deschideți-vă compasul credinței voastre, pentru a măsura abisul incomensurabil. Apoi, minunați-vă

de puterea care v-a adus la Hristos, străbătând acest abis.”⁴⁵ Pavel este fascinat de splendoarea lui Hristos și declară grabnic, la începutul Epistolei către Efeseni, supremația Mântuitorului pe care Îl adoră.

De multe ori, Pavel declara în rugăciune închinarea sa înaintea lui Dumnezeu. „A împăratului veșnicilor, a nemuritorului, nevăzutului și singurului Dumnezeu să fie cinstea și slava în vecii vecilor. Amin.” (1 Timotei 1:17, 6:15-16). La fel ca în adorarea Mântuitorului în închinarea Sa înaintea lui Dumnezeu, apostolul își expune recunoștința. Pavel Îl recunoaște pe Dumnezeu așa cum este El și printr-o rugăciune declarativă I se închină.

Rugăciunea de invocare sau benedictia este un alt tip care poate fi regăsit în viața de rugăciune a apostolului neamurilor.

„Iar Celui ce, prin puterea care lucrează în noi, poate să facă nespus mai mult decât cerem sau gândim noi, a Lui să fie slava în Biserică și în Hristos Isus, din neam în neam, în vecii vecilor! Amin.” (Efeseni 3:20-21)

„A lui să fie slava a fost omagiul inimii apostolului.”⁴⁶ Acest tip de rugăciune exprimă o

⁴⁵ Frederick Brothirton Meyer, Paul, Morgan and Scott, Londra, n. d., pag. 93;

⁴⁶ Arthur W. Pink, The prayers of the apostole Paul, Moody Press Chicago, 1967, p. 199.

explozie a invocării lui Dumnezeu în inima lui Pavel. „Doxologia este expresia adorării care îl ridică pe credincios la cel mai înalt nivel de adorație.”⁴⁷ Aceasta este o exprimare fierbinte a rugăciunii. Versetele amintite mai sus sunt încheierea unei rugăciuni a apostolului, încheiere ce este făcută sub forma unei benedicții. Invocarea observată aici înalță sufletul lui Pavel pe culmi de inspirație.

4.3. Clasificare după formă

„G. Harder și P. Schubert au clasificat rugăciunea lui Pavel, din punct de vedere al formei, în felul următor: rugăciunea speranței sau a nădejzii și rugăciunea de prezentare.”⁴⁸

Rugăciunea speranței se referă la Dumnezeu, folosind de obicei persoana a treia și optativul verbului grecesc: „Fie Dumnezeu, Tatăl nostru și Domnul Isus Hristos să ne netezească drumul la voi! ... fie să vi se întărească inimile” (1 Tesaloniceni 3:11-13). Forme similare se regăsesc în Romani 15:5-6,13; 1 Tesaloniceni 5:23-24; 2 Tesaloniceni 2:16-17; 3:5,16; 2 Timotei 1:16,18; 2:25; 4:16. Un optativ este sugerat în Romani 15:33, iar alte rugăciuni ale speranței, folosind viitorul indicativ

⁴⁷ Ibidem, pag. 191;

⁴⁸ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, Dicționarul de Paul and his letters, Intervarsity Press, 1993, pag. 727;

pot fi observate în Romani 16:20; 1 Corinteni 1:2-9 și Filipeni 4:19.

„G.P. Wites include în aceasta categorie salutările epistolare sau benedicțiile, care deschid și închid scrisorile pauline.”⁴⁹ Cu mici modificări, toate conțin o inițială rugăciune a speranței, similară cu cea din Romani 1:7.

Este obișnuit pentru teologi a pune împreună texte ca Efeseni 1:3-4, care încep cu „Lăudat fie” sau „Binecuvântat fie” (eulogein) cu termenul evreiesc „berakoth”, aceasta fiind o clasificare folosită pentru a extinde binecuvântările în Vechiul Testament.

În cazul mulțumirilor se întărește un alt termen evreiesc: „hodayoth” pentru a se referi la acele începuturi „Mulțumiri fie” (eucharistein).

Deși vorbirea variază considerabil, toate scrierile pauline se încheie cu o benedicție a rugăciunii speranței. 2 Corinteni 13:14 este un exemplu clasic: „Harul Domnului Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Duhului să fie cu voi cu toți! Amin.”

Majoritatea verbelor grecești sunt folosite la viitor activ indicativ, indicând încrederea apostolului în justetea lui Dumnezeu: „Domnul îi va cere socoteală pentru faptele lui” mai degrabă decât o rugăciune de speranță pentru răzbunare.

⁴⁹ Ibidem, pag. 727;

Dumnezeu nu Se răzbună. La fel e inclusă și binecuvântarea pronunțată în Galateni 6:16 „pace și milă” pentru toți cei care vor urma această regulă.

Următoarea rugăciune care va fi dezbătută este rugăciunea prezentării. „Majoritatea materialului, ca de obicei clasificat sub această orientare, constă în referințele la mulțumirea apostolului și în mijlocire pentru cititorii săi.”⁵⁰ Rugăciunile de prezentare sunt trăsături proeminente ale pasajelor introductive ale majorităților scrisorilor pauline. A doua epistolă către Corinteni începe cu faimoasa exclamație doxologică (1:3) unde, ca și în Galateni, 1 Timotei și Tit, apar pasaje scrise sub circumstanțe urgente, care nu au echivalent.

Referințele la rugăciunile de mulțumire și mijlocire sunt adesea puse împreună ca și în Romani 1:8-10: „Mai întâi mulțumesc Dumnezeului meu, prin Isus Hristos, pentru voi toți, căci credința voastră este vestită în toată lumea. Dumnezeu, Căruia slujesc în duhul meu, în Evanghelia Fiului Său, îmi este martor că vă pomenesc neîncetat în rugăciunile mele, și cer totdeauna ca, prin voia lui Dumnezeu, să am în sfârșit fericirea să vin la voi.” Câteva rugăciuni de prezentare introductive

au tendința de a fuziona cu întregul conținut al scrisorii.

În câteva rugăciuni de prezentare ale apostolului Pavel, o formă de rugăciune începe înainte ca un alt fel să se sfârșească. Texte ca 2 Corinteni 9:11-13 evidențiază suprapunerea doxologiei cu nemulțumirile. 1 Corinteni 14:16 arată o îmbinare a binecuvântării cu mulțumirea. În câteva prezentări (Coloseni 1:3-14 și 2 Tesaloniceni 1:3-12), la început apostolul se roagă pentru creștinii respectivi, apoi trece la o învățătură pentru ei, iar la urmă încheie tot prin rugăciune.

Rămânând în acest context, „teologii au adoptat expresia „perioadă” pentru a desemna o porțiune a unei scrisori în general recunoscută ca o rugăciune de prezentare extinsă.”

⁵⁰ Ibidem, pag. 728;

III. APOSTOLUL PAVEL, UN CREȘTIN RUGATIV ÎN PRACTICĂ

Viața apostolului Pavel este plină de activitate. A lucrat cu cea dragoste sfântă și curată ce înobilează sufletul credinciosului până la jertfirea de sine pentru Hristos.

Cel ce avea să spună: „nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine” (Galateni 2:20) și „vă rog să călcați pe urmele mele” (1 Corinteni 4:16) este un exemplu deosebit al rugăciunii. Pavel a trecut prin situații similare prin care urmau să treacă și prin care trec creștinii.

1. RUGĂCIUNEA CONCRETĂ

Luca Sezonov spunea că: „În toate cazurile, rugăciunile lui Pavel erau necurmăte, concrete și axate pe nevoile reale ale oamenilor.”⁵¹ Un exemplu în acest sens îl constituie rugăciunea lui Pavel pentru creștinii din Colose. (Coloseni 1:3-14)

Este bine de constatat faptul că Pavel se pleacă pe genunchi, acesta fiind „un gest

caracteristic.”⁵² Apostolul nu pregeta să se smerească înaintea lui Dumnezeu când se ruga. Cu această ocazie, pocăința și credința sa erau valorificate în umilința avută în prezența Creatorului. (Efeseni 3:14)

Deși la o analiză superficială a rugăciunii lui Pavel se poate observa un stereotip izvorât din modul în care apostolul își începe rugăciunile: „Mulțumim lui Dumnezeu...” (Coloseni 1:3), rugăciunile lui Pavel sunt foarte specifice. El își începe rugăciunile cu mulțumiri la adresa lui Dumnezeu, însă fiecare rugăciune își are specificitatea ei, în funcție de scopul avut. Cererile formulate de apostolul neamurilor se raportau întotdeauna la nevoile concrete ale creștinilor din orice localitate: răspândirea și triumful Evangheliei (2 Tesaloniceni 3:1), plinătatea Duhului Sfânt (Efeseni 3:19), mântuirea celor necredincioși (Romani 10:1), mijlocirea credincioșilor unii pentru alții (Efeseni 6:18), îndrăzneală în propovăduire (Efeseni 6:19), succesul misiunii și izbăvirea de dușmani (Romani 15:30-31), încurajarea unității (1 Tesaloniceni 3:10), cunoașterea voii lui Dumnezeu (Coloseni 1:9), primirea puterii și înțelegerii dragostei lui Hristos (Efeseni 3:14-19), înțelegerea profundă a speranței garantate de Dumnezeu (Efeseni 1:16,18), primirea puterii și

⁵¹ Luca Sezonov, *Apostolul Pavel, viața și epistolele*, Societatea Misionară Română, 1993, pag. 134;

⁵² William MacDonald, *Comentar la Noul Testament, C.L.V.*, pag. 812;

răbdării (Coloseni 1:11; Efeseni 3:16), întărirea și mărirea credinței (Efeseni 3:17), întărirea hotărârilor luate pentru Dumnezeu (2 Tesaloniceni 1:11), practicarea faptelor bune (Coloseni 1:10). Este evidențiat clar faptul că Pavel nu se ruga la modul general.

În exemplul amintit puțin mai sus (Coloseni 1:3-14), sunt reliefate patru cereri concrete cu privire la coloseni: ca ei să primească înțelegerea duhovnicească, să aibă un comportament vrednic de Domnul, să aibă parte din plin de putere și să fie mulțumitori.

Rugăciunea lui Pavel, fiind umilă și specifică, întotdeauna a fost și eficientă. Apostolul urmărea prin rugăciune eficiența. O rugăciune relevantă în acest sens se întâlnește în Filipeni 1:9-11. În această împrejurare Pavel se roagă ca dragostea filipenilor să crească continuu. Lumina adusă de dragoste îi va ajuta pe aceștia să discearnă lucrurile bune de cele rele. Este evident în acest exemplu că pentru o slujire eficientă este necesară o astfel de distincție. Apostolul subliniază că în slujirea eficientă pentru Dumnezeu creștinii trebuie să recurgă la inteligența lor, făcând uz de discernământ. Cu alte cuvinte Pavel nu se ruga doar pentru manifestarea dragostei creștine în viața filipenilor, ci și pentru ca dragostea lor să se exprime în deplină cunoștință și pricepere.

În mesajele sale destinate creștinilor, Pavel nu uită să includă și starea de bucurie permanentă care trebuie să-l caracterizeze pe credincios: „Bucurați-vă întotdeauna!” (1 Tesaloniceni 5:16), „totdeauna suntem veseli” (2 Corinteni 6:10). În acest sens, Pavel scrie epistola către Filipeni, deși în acea perioadă el era în închisoare. Comentatorii biblici au supranumit această epistolă Epistola bucuriei.

Toate cererile făcute pentru filipeni, apostolul le face cu bucurie. „Pentru el era o adevărată desfătare să se roage pentru ei, acest lucru nefiindu-i o povară.”⁵³

În rugăciunile sale, Pavel nu menționează de multe ori substantivul „bucurie”. Este exclus faptul că cel ce îndeamnă la bucurie să nu se roage cu bucurie. Slujba nu era lipsită de întristări, însă Pavel se ruga cu bucurie, el vedea în Hristos izvorul și subiectul bucuriei sale.

„Bucuria creștină este o stare sufletească independentă de împrejurările imediate prin care trecem. ...nu depinde de împrejurările vremelnice ale vieții și, prin urmare, nu este victima zilei trecătoare.”⁵⁴

„În toate rugăciunile mă rog pentru voi toți, cu bucurie.” (Filipeni 1:4). Această mărturisire a

⁵³ William MacDonald, *Comentar la Noul Testament*, C.L.V., pag. 784;

⁵⁴ J.H. Jowett, *Day by day*, pag. 70;

lui Pavel zdrobește orice îndoială, el accentuează că nu există vreo rugăciune pe care să nu o facă cu bucurie. Bucuria îl însoțește mereu pe apostol ori de câte ori se apropie de Dumnezeu ca să stea de vorbă cu El. Din acest adevăr se desprinde indirect viața curată trăită de Pavel, care îl face liber înaintea Creatorului, astfel starea lui de bucurie fiind posibilă.

2. PAVEL ARE ÎN VEDERE MAI PUȚIN RUGĂCIUNEA PENTRU SINE

Apostolul vorbește prea puțin despre rugăciunile pentru sine, el face doar aluzie la niște experiențe cu care nu îndrăznește să se laude (2 Corinteni 12:1-6) „întrucât mă privește pe mine însumi, nu mă voi lăuda decât cu slăbiciunile mele.” (2 Corinteni 12:5). Când se laudă cu slăbiciunea sa, lui Pavel nu-i este greu să se dea pe sine ca exemplu. Însă, când se laudă cu vedeniile și revelațiile primite de la Dumnezeu, el nu și le aplică lui însuși, ci mai degrabă le descrie într-o manieră impresionantă, „ca și când i s-ar fi întâmplat unei cunoștințe de ale lui.”⁵⁵ El refuză să se implice direct și personal.

Deși Pavel deține nenumărate experiențe înălțătoare pe care le-ar putea aminti, el nu vede

binevenită o astfel de laudă: „ca să nu mă umflu de mândrie.” (2 Corinteni 12:7)

John White, în cartea sa „Oameni în rugăciune”, are un capitol destinat apostolului Pavel, pe care îl intitulează „Pavel rugându-se pentru alții.” Spiritul de slujire care domină persoana lui Pavel își spune cuvântul și în privința rugăciunii. Apostolul nu știe altceva decât să slujească pe Dumnezeu și pe oameni: „... ca să slujim de lauda slavei Sale ..., nu încetez să ... vă pomenesc în rugăciunile mele. Și mă rog ca Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, ..., să vă dea un duh de înțelepciune ..., și să vă lumineze ochii inimii ...” (Efeseni 1:11-23). Prioritatea lui Pavel era să se roage mai mult pentru alții decât pentru sine. Acest fapt exprimă deslușit dorința arzătoare a apostolului de a sluji semenii, grija mare pe care el o are față de aceștia. El se bucură sau se întristează cu ei, se implică practic în viața lor și neîncetat îi poartă în rugăciunile sale.

Efeseni 3:14-21 este un alt exemplu care vine să argumenteze cele experimentate puțin mai sus. „...și-L rog ca, ..., să vă facă să vă întăriți în putere, ..., așa încât Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință; ..., să puteți pricepe împreună cu toți sfinții, ..., și să cunoașteți dragostea lui Hristos, ..., să ajungeți plini de toată plinătatea lui Dumnezeu...”

⁵⁵ Patte Daniel. *Paul's faith and the power of Gospel*, Fortress Press, Philadelphia, 1983, pag. 213;

Cel care a afirmat: „Purtați-vă sarcinile unii altora” (Galateni 6:2), le-a purtat el primul. Fiindcă Pavel îi iubea pe creștini „cu o dragoste nespusă în Isus Hristos” (Filipeni 1:8), el îi purta în inima lui, „vă port în inima mea” (Filipeni 1:7). Indiferent că era în temniță sau în libertate, că îi era mai ușor sau mai greu, apostolul purta de grijă și se ruga pentru semenii lui. „Te rog pentru copilul meu, pe care l-am născut în lanțurile mele: pentru Onisim” (Filimon 10). „Mă bucur acum în suferințele mele pentru voi; și în trupul meu, împlinesc ce lipsește suferințelor lui Hristos, pentru trupul Lui, care este Biserica.” (Coloseni 1:24)

3. PRINCIPALELE RUGĂCIUNI ALE APOSTOLULUI PAVEL

Scrierile lui Pavel sunt pline de experiența rugăciunii, lecții ale rugăciunii și roadele acesteia. Comunicarea personală a lui Pavel cu Dumnezeu a fost deosebit de fructuoasă.

3.1. Rugăciunea convertirii

Prima rugăciune a lui Pavel întâlnită în Noul Testament este înregistrată în Faptele Apostolilor 9:6. Aceasta ocupă un loc principal în viața lui Pavel și poate fi intitulată „prima rugăciune a noului convertit la creștinism.” Înainte de rugăciune, apostolul nu era mântuit, însă după aceasta viața lui a fost salvată de Fiul lui Dumnezeu.

„Cine ești tu, Doamne? ... Tremurând și plin de frică, el a zis: Doamne ce vrei să fac? ...” (Faptele Apostolilor 9:5-6). „Aceste două propoziții ale rugăciunii au fost cele mai simple pe care le-a rostit vreodată Pavel în rugăciune, dar acestea i-au adus nașterea din nou.”⁵⁶

A fost conversația care i-a schimbat numele din Saul în Pavel și în același timp, i-a schimbat viața. A încetat a mai persecuta Biserica lui Hristos și a conștientizat faptul că Dumnezeu L-a ales să-L slujească urmându-l pe Domnul Isus Hristos.

Bisagno susține: „Această scurtă rugăciune a adus nașterea din nou în viața lui Pavel și el a devenit vehiculul care ne-a adus teologia Bisericii Creștine.”⁵⁷ Astfel Pavel a fost gata să fie instrumentul cu ajutorul căruia Dumnezeu a scris mai mult de jumătate din conținutul Noului Testament. Pentru lumea secolului XXI devine clar faptul că această simplă rugăciune a zguduit primul secol, însă rezultatele ei continuă să cutremure întreaga lume.

Saul înaintea primei rugăciuni este regăsit în Faptele Apostolilor 7:57; 8:1 ca fiind cel ce asistă la uciderea lui Ștefan. El cere Sinedriului autoritatea oficială de a-i persecuta pe creștini,

⁵⁶ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 106;

⁵⁷ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 106;

apoi perseverând devine strălucitor în această nouă funcție.

Scrierile lui Pavel dezvăluie faptul că a fost „cel mai strălucitor om care a trăit vreodată”⁵⁸ însă niciodată el nu și-a exersat potențialul și capacitatea lui mare mai mult ca în ziua când s-a rugat pentru prima dată lui Dumnezeu. Până atunci, Pavel era un intelectual fanatic cu o mare putere religioasă. Fiind religios în fanatismul lui, el merge direct la marii preoți, la liderii iudeilor și le cere documente oficiale destinate persecutării creștinilor din Damasc.

Înainte de convertirea sa, Pavel numea Creștinismul „Calea”, însă cu siguranță că el nu știa că tocmai împlinea cuvântul lui Hristos din Evanghelia după Ioan 14:6: „Eu sunt Calea” și de fapt Îl persecuta pe Fiul lui Dumnezeu.

Dumnezeu oprindu-l pe Saul onora rugăciunea lui Ștefan (Faptele Apostolilor 7:59-60). Dumnezeu era singurul care îl mai putea opri pe Saul și a făcut-o. Dumnezeu îl strigă pe Saul de două ori: „Saule, Saule!”, „unii comentatori biblici consideră că se datorează păcătoșeniei sale, alții interpretează chemarea dublă a lui Saul ca fiind una pentru mântuire, iar alta pentru slujire.”⁵⁹ În

⁵⁸ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 107;

⁵⁹ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 108;

această nouă împrejurare creată, Saul se ruga cu adevărat pentru prima dată în viața lui și nu mai răspândea în jurul lui frica și masacrul.

Odată descoperit de Dumnezeu, Saul începe să plângă pentru prima dată în rugăciune. El pune două simple întrebări: „Cine ești Tu, Doamne?”, „Doamne, ce vrei să fac?”, evidențiind că avea o rugăciune personală directă și din inimă. Deși era o rugăciune confuză, Dumnezeu răspunde la ea.

Se poate afirma că cele două întrebări conțin esențialul rugăciunii, iar restul derivă sau izvorăște din acestea. Ele atrag după sine mărturisirea, închinarea și lauda, toate acestea reies în mod natural când creștinul meditează profund la „Cine este Hristos?” Când El este Domnul creștinului, acesta îl va adora, „rugăciunea adevărată ne face să înțelegem că suntem în prezența lui Dumnezeu.”⁶⁰

Din alt punct de vedere, aceasta nu era prima rugăciune a lui Saul. El fiind un lider religios deosebit de zelos, cu siguranță practicarea rugăciunii nu îi era străină. El nu s-a mai rugat însă urmând exemplul fariseilor; își recita, memora și deseori practica rugăciunea în fața oglinzii. Deși Saul era un om al rugăciunii, „el a știut rugăciunea, a înțeles-o și a citit multe despre ea.”⁶¹

⁶⁰ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 109;

⁶¹ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 110;

Dumnezeu a început să asculte rugăciunea lui Saul doar atunci când a devenit cinstit cu El și s-a pocăit de păcatele sale. (Faptele Apostolilor 9:4) Saul nu a putut să vadă și să înțeleagă cine este Dumnezeu până când nu și-a rezolvat problema vieții sale.

Dumnezeu știa totul despre Saul chiar dacă acesta nu avusese o rugăciune reală. Dumnezeu știa numele lui „Saul” și mai știa cu ce se ocupa „pentru ce mă prigonești?” Dumnezeu știa mai multe despre Saul decât acesta știa despre el.

Înainte de prima sa rugăciune Pavel era mândru și plin de sine, dar după aceasta sufletul i-a fost sensibilizat și a devenit un apărător al lui Hristos și al creștinilor.

Rugăciunea a schimbat viața lui Saul.

3.2. Rugăciunea pentru coloseni (Coloseni 1:9-11)

Apostolul lasă să curgă dragostea din inima sa și grija ce o are pentru coloseni. Rugăciunea e focalizată în jurul creștinilor, ei având prioritate. Cât despre sine, Pavel nu amintește ceva, deși era prizonier în Roma.

„Pavel se roagă ca acești creștini să fie plini de cunoștința voii lui Dumnezeu ca să dobândească o trăire vrednică de El.”⁶²

⁶² Donald Guthrie, *The Pauline epistles*, The Tyndale Press, London, 1968, pag. 175;

Comentatorii biblici consideră că datorită sănătății sale, Pavel și-a dictat epistola. Însă el nu era din punct de vedere psihic sau al rugăciunii incapabil de a mai mijloci pentru cei pe care îi iubea.

Este de așteptat faptul ca oamenii sănătoși să se roage pentru cei bolnavi sau cei ce dețin o situație materială pentru săraci, dar Pavel dă un exemplu demn de urmat. El mijlocește pentru alții, deși situația lui era una dificilă din punct de vedere omenesc. „Este neobișnuit pentru săraci să se roage: Doamne, binecuvântează-i pe bogați. Este straniu să-i auzi pe cei bolnavi rugându-se pentru cei sănătoși”⁶³, însă Pavel a făcut așa.

După cât se cunoaște, Pavel nu a fost niciodată la Colose, dar el se roagă pentru oameni pe care nu i-a văzut niciodată, fiindcă îi iubește. Günter Bornkamn scrie: „Se pare că un alt discipol de-al lui Pavel se ruga pentru nepoții lui spirituali.”⁶⁴

„Am auzit despre credința voastră în Hristos Isus” (Coloseni 1:4), apostolul doar a auzit despre mărturia colosenilor, dar el nu le cunoștea personalitatea lor. Pavel a lăsat să se înțeleagă clar că el s-a rugat pentru cei ce nu-i văzuse niciodată.

⁶³ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 114;

⁶⁴ Günter Bornkamn, Paul, Harper and Row Publishers, USA, 1971, pag. 104;

Pavel se roagă pentru cei pe care îi iubește, să aibă o atitudine corespunzătoare, cel mai important lucru pentru ei era să cunoască voia lui Dumnezeu. Ei nu puteau să facă ceea ce nu știau. (Faptele Apostolilor 1:9). „Să vă umpleți de cunoștința voii Lui, ... pentru ca astfel să vă purtați într-un chip vrednic de Domnul ...” (Coloseni 1:9-10)

În versetul 10, apostolul pune accentul pe înfăptuirea tuturor lucrurilor după voia lui Dumnezeu. Prin voia Sa, Dumnezeu intenționează să îi arate credinciosului cum să trăiască, cum să transpună în practică cerințele divine.

„Întăriți, cu toată puterea” (Coloseni 1:11), tăria de care are nevoie credinciosul este în puterea lui Hristos. Înțelegerea voii lui Dumnezeu, înțelepciunea, o viață curată și plină de roade, toate acestea izvorăsc din Duhul Sfânt, care dă putere credinciosului.

3.3. Rugăciunea pentru corinteni (1 Corinteni 1:4-9)

„Rugăciunea lui Pavel pentru bolnavii spiritual din Biserica din Corint era mai mult practică, decât academică.”⁶⁵

Ca un bun medic, apostolul își pregătește pacienții pentru următoarea intervenție cu o bună

⁶⁵ John Bisagno, The secret of positive praying, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 125;

anestezie. El se asigură că securitatea vieții lor în Hristos era năzuința și speranța lor. „Mărturia despre Hristos a fost întărită în mijlocul vostru ... în așteptarea arătării Domnului nostru Isus Hristos.” (1 Corinteni 1:6-7).

„În această scurtă rugăciune, în 6 versete Pavel se referă la 5 perioade ale lui Hristos. El voia ca ei să înțeleagă poziția lor în Hristos.”⁶⁶

Pavel le amintește 6 motive pentru care Îi mulțumește lui Dumnezeu pentru ei. Aceste adevăruri au rolul de a-i însănătoși pe cei ce au probleme spirituale.

„Mulțumesc lui Dumnezeu pentru harul care v-a fost dat prin Isus Hristos.” Prima dată apostolul Îi mulțumește Creatorului pentru harul care le-a fost dat: „Harul este ceea ce noi avem, dar nu merităm.”⁶⁷ Pavel voia ca cititorii lui să înțeleagă că ceea ce sunt se datorează lui Hristos. Acesta era primul pas în motivarea lor pentru a se însănătoși spiritual.

Pavel identifică patru insuficiențe spirituale în viața corintenilor: certurile fiindcă privirea nu le mai era ațintită spre Hristos; îndreptarea ochilor spre fire (incestul unui creștin); și-au luat ochii de la Evanghelie; și-au luat privirea de la puterea

⁶⁶ Harold Dood, The meaning of Paul for Today, Unwin Brothers Ltd., London, 1937, pag. 87;

⁶⁷ John Bisagno, The secret of positive praying, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 126;

lui Dumnezeu, lăsându-se călăuziți de lucrurile omenеști păcătoase. Toate acestea au stat la baza divizării bisericii 1:15.

Versetul 5 constituia al doilea motiv de mulțumire pentru Pavel, „căci în El ați fost îmbogățiți în toate privințele, cu orice vorbire și cu orice cunoștință.”

„Corintul era cunoscut pentru educația sa”⁶⁸, ei cunoșteau despre Dumnezeu, însă nu experimentaseră reala putere a lui Dumnezeu în inimile lor. Pavel îi îndemna să se bazeze pe suficiența lui Hristos indiferent de marea educație primită. (1 Corinteni 1:26-27)

În versetul 6 apostolul mulțumește datorită bunei mărturii: „mărturia despre Hristos a fost bine întărită în mijlocul vostru.” Mărturia era posibilă fiindcă darurile manifestate în viața creștinilor confirmau lucrarea lui Dumnezeu în viețile lor.

Mergând mai departe în versetul 7, Pavel mulțumea pentru darurile existente în Biserica Corintului, însă paradoxal, „corintenii nu erau echipați cu virtuțile scripturii pentru a-i sluji pe credincioși în timp ce așteptau întoarcerea lui Hristos.”⁶⁹

⁶⁸ Donald Guthrie, *The Pauline epistles*, The Tyndale Press, London, 1968, pag. 65;

⁶⁹ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 130;

În penultimul verset al rugăciunii, Pavel subliniază faptul că „bolnavii spiritual trebuie să înțeleagă că victoria lor nu este în credința în Hristos, ci în credința lui Isus.”⁷⁰ Baza nu este credința, ci Hristos.

Al șaselea motiv de mulțumire a lui Pavel este enunțat în versetul 9: „Credincios este Dumnezeu, care v-a chemat la părășia cu Fiul Său Isus Hristos, Domnul nostru.” Apostolul Îi mulțumește Creatorului pentru garantarea succesului creștinilor. Păstrarea lor în har validează experiențele, darurile și stă la baza sfințeniei care aduce succesul. Acest verset exprimă bază unei sănătăți spirituale.

Ținându-se cont de situația corintenilor, Pavel putea începe epistola prin reproșuri la adresa corintenilor, însă el debutează cu o rugăciune a mulțumirii, o rugăciune a înțelegerii pentru ei. După această pregătire, corintenii au fost gata pentru intervenția spirituală, cunoscând sau având parte în același timp de dragostea apostolului.

3.4. Rugăciunea pentru tesaloniceni (1 Tesaloniceni 1:2-3)

Prin cele două scrisori trimise de apostolul Pavel tesalonicenilor, creștinii din Tesalonic sunt

⁷⁰ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 131;

încurajați, spre deosebire de alții cărora Pavel le aduce reproșuri.

„Tema generală a rugăciunii lui Pavel pentru această biserică este de a-i complimenta pentru mărturia lor spirituală, de a-i încuraja să meargă înainte.”⁷¹ Sunt trei lucruri în viața tesalonicenilor pentru care apostolul mulțumește lui Dumnezeu: lucrarea credinței, lucrarea dragostei și răbdarea speranței.

Epistola se deschide cu aducerea-aminte că apostolii mereu Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru credința tesalonicenilor. Biserica din Tesalonic era silitoare în lucrarea credinței, aceasta fiind pentru ea prioritară și în același timp cu o valoare eternă. În 1Timotei 3:9 Pavel subliniază faptul că credința este o caracteristică de bază a slujitorului lui Dumnezeu.

„Mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi toți, ... căci ne aducem aminte fără încetare, ... de lucrarea credinței voastre ...” (1 Tesaloniceni 1:2-3). Lucrarea credinței se referă la a-L sluji pe Dumnezeu ascultând Cuvântul Său. Tot ce ține de lucrarea creștinului poate fi inclus în lucrarea credinței. Tot ce face creștinul trebuie să facă în și prin credință „crezând că Dumnezeu va binecuvânta eforturile noastre în concordanță

⁷¹ John Bisagno, The secret of positive praying, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 133;

cu promisiunea Cuvântului Său.”⁷² Unii lucrează pentru o răsplătire materială, însă adevăratul creștin știe că serviciul său va fi răsplătit de Dumnezeu; prin aceasta I se aduc slavă, laudă și onoare lui Dumnezeu. De remarcat în acest sens este faptul că propășirea Împărăției lui Hristos era cel mai important lucru din viața bisericii din Tesalonic.

„Cum putem noi oare să mulțumim îndeajuns lui Dumnezeu cu privirea la voi, ... zi și noapte Îl rugăm nespus ... să vă putem împlini ce mai lipsește credinței voastre.” (1 Tesaloniceni 3:9-10)

Cuvintele lui Pavel nu erau suficiente să exprime întru-totul, mulțumirile față de Dumnezeu, ce-i umpleau inima.

Cupa bucuriei lui era plină până la refuz ori de câte ori își aducea aminte de ei înaintea Dumnezeului său. Apostolului nu se oprește aici, ci merge mai departe, exprimând dorința de a-i ajuta pe tesaloniceni în lucrarea credinței lor.

„Pavel spune că lucrarea credinței trebuie să fie experimentată în putere. În 2 Tesaloniceni 1:11, apostolul le amintește că el se roagă ca Dumnezeu să îi umple de plăcerea Lui în lucrarea credinței.”⁷³

⁷² Harold Dood, The meaning of Paul for Today, Unwin Brothers Ltd., London, 1937, pag. 164;

⁷³ Ratte Daniel, Paul's faith and the power of Gospel, Fortress, Philadelphia, 1983, pag. 134;

Creștinul, din perspectiva lui Pavel, trebuie să lucreze în puterea Duhului. „Truda cărnii și efectele acesteia conduc repede la o moarte finală care spulberă visul iluzionat.”⁷⁴ Dar când totul e făcut prin puterea Duhului Sfânt, totul e câștigat.

Lucrarea dragostei este de asemenea menționată de Pavel, fiindcă ea motivează și susține pe credincios. „Domnul să vă facă să creșteți tot mai mult în dragoste unii față de alții și față de toți, ...” (1 Tesaloniceni 3:12). Tesalonicenii se făcuseră într-adevăr demni de toată lauda prin autentica dragoste creștină de care au dat dovadă. Pavel consideră că mai este loc de dragoste, astfel el se roagă ca ei să cunoască o măsură îndoită a acestei iubiri. Dragostea pentru Hristos trebuie să fie din abundență, să-i îmbogățească pe alții în urma slujirii creștinului. Iubindu-L pe Dumnezeu, creștinul îi iubește și pe oamenii ce trăiesc cu el. „Noi trebuie să învățăm cât mai bine să Îl ținem pe Isus dulce în sufletele noastre, dacă intenționăm să continuăm în slujirea pentru El și pentru acei pentru care El a murit.”⁷⁵

Progresul spiritual al tesalonicenilor îl determină pe Pavel să îi laude. Însă el nu uită să menționeze cauza acestui progres, statornicia și plinătatea credinței în pofida prigoanelor pe care

⁷⁴ Ibidem, pag. 135;

⁷⁵ John Bisagno, *The secret of positive praying*, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 137;

le îndurau. „De aceea ne lăudăm cu voi ... pentru statornicia și credința voastră în toate prigoanele și necazurile...” (2 Tesaloniceni 1:4). Răbdarea de aici înseamnă statornicie, apostolul încurajând răbdarea nădejzii tesalonicenilor.

Se remarcă clar din scrierile apostolului Pavel că întotdeauna el compară răbdarea cu slava și cu gloria viitoare, arătând ca orice fel de răbdare a credinciosului este binevenită.

Alegerea lui Dumnezeu este doar începutul creștinului, începutul nu înseamnă totul. Este foarte important felul în care fiecare creștin își încheie călătoria efemeră pe acest pământ. Astfel, călătoria creștinului trebuie săvârșită în răbdare. „De la convertire până la ajungerea în cer, credinciosul așteaptă răbdător în speranța transformării finale după imaginea Fiului lui Dumnezeu.”⁷⁶

În rugăciunea sa, Pavel cere ca tesalonicenii să rămână credincioși speranței lor (1 Tesaloniceni 3:10-13) și în același timp este mulțumitor fiindcă Cuvântul lui Dumnezeu a fost primit cu bucurie de ei.

3.5. Rugăciunea pentru efeseni (Efeseni 1:15-19)

„...nu încetez să aduc mulțumiri pentru voi, când vă pomenesc în rugăciunile mele...”

⁷⁶ Ibidem, pag. 138;

Pavel include în rugăciunea sa trei componente importante: speranță, bogăție și putere. Această rugăciune pentru credincioșii din Efes este făcută pentru a primi cunoștința, „nădejdea chemării Lui, care este bogăția slavei moștenirii Lui.”

Apostolul face o aplicație practică pentru a combina componentele rugăciunii sale. Aceasta a fost făcută pentru luminarea efesenilor la acel moment. El s-a rugat ca „să vă dea un duh de cunoaștere și de descoperire în cunoașterea Lui.” Dorința lui Pavel este ca prin această înțelegere spirituală să-și trăiască viața spirituală la maximum.

Primul lucru pentru care apostolul se roagă este înțelegerea nădejzii chemării lor ca și creștini. „Înțelegerea vocii lui Dumnezeu creează o diferență în modul de a trăi. Cunoașterea vocii lui Dumnezeu afectează gândirea noastră, iar aceasta afectează trăirea noastră.”⁷⁷

Nădejdea credinciosului este pusă în contrast cu lipsa de nădejde a necredinciosului. Speranța în Domnul Hristos este contrastată cu cei din afara Lui. Se creează astfel o diferență a speranței creștinului. Modul lumii de a privi speranța este de fapt o totală lipsă de speranță, deoarece ea este trăită fără Dumnezeu. EL este nădejdea slavei. Nădejdea lumească are același randament pe care

⁷⁷ Ridderbos Herman, Paul: An Outline of his Theology, Erdmans Publishing Company Grand Rapids, Michigan, 1987, pag. 243;

îl are un om trăgând la țintă în întuneric. Speranța nu este o cărare întunecată pentru credincios. Nădejdea chemării creștinului, pentru care se roagă Pavel, este o realitate ultimă către care se îndreaptă esența credinței creștine. Deși nădejdea biblică nu privește fatalismul, ci este o încredere că tot ceea ce este pe pământ, în trup, în tot universul se mișcă pentru glorificarea lui Dumnezeu.

Pavel a folosit cuvântul nădejde ca și cum aceasta ar fi avut deja loc. Speranța creștinului e sigură în ceruri datorită a ceea ce Dumnezeu a hotărât să facă înainte de crearea lumii. El i-a ales pe oameni. Ceea ce a înfăptuit Creatorul prin moartea pe cruce a Fiului Său pentru omenire, ceea ce face acum, lucrarea de sfințire, sunt garanția a ceea ce va face în viitor.

Al doilea lucru pentru care se roagă apostolul Pavel este posesiunea creștinului; Dumnezeu dorește ca credinciosul să aibă parte de bogăția gloriei și moștenirii Sale. Acest lucru are o importanță deosebită, în altă împrejurare apostolul afirmând: „Și Dumnezeul meu să îngrijească de toate trebuințele voastre, după bogăția Sa, în slavă, în Isus Hristos.” (Filipeni 4:19). Apostolul vorbește despre ceea ce aparține creștinului în bogăția gloriei moștenirii lui Dumnezeu „în sfinți”.

„Expresia folosită de Pavel „în sfinți” indică o sferă locativă unde bogățiile gloriei Sale există.

Tot ceea ce este acolo reprezintă nădejdea chemării și a victoriei în Hristos, dar apostolul ne va aduce înapoi pe pământ și spune în final „nu fiți atât de preocupați de ea, încât să-i pierdeți valoarea pământească.”⁷⁸ Bogățiile gloriei lui Dumnezeu sălășluiesc în cele mai mari comori pământești, „în sfinți”.

Sunt trei sensuri în care gloria lui Dumnezeu este „în sfinți”. „În primul rând, Dumnezeu îi va glorifica pe sfinți. În al doilea rând, El este glorificat în fiecare zi de sfinți și în al treilea rând, Dumnezeu spune că prioritatea noastră acum este ca El să fie glorificat în sfinți: Ioan 17:21.”⁷⁹

Pavel se roagă „și care este de față de noi, credincioșii, nemărginita mărime a puterii Sale, după lucrarea puterii tăriei Lui.” (Efeseni 1:19). Apostolul subliniază că înfăptuirea este posibilă prin puterea lui Dumnezeu și nimic nu trebuie lăsat să se oprească manifestarea acestei puteri.

Nu diviziune în părtășie, nu erori doctrinare, nu rău și nu răzvrătire. Trupul lui Hristos trebuie să fie în armonie cu el însuși, sfânt cu Dumnezeu.

„Dacă înțelegem bine nădejdea chemării noastre, a bogăției gloriei moștenirii noastre și a măreției nemărginite a puterii lui Dumnezeu,

cu siguranță vom purta coroana vieții veșnice cu Hristos.”⁸⁰

⁷⁸ Ibidem, pag.246;

⁷⁹ Merlin R. Carothers, Power in praise, Logos International, Plainfield, 1972, pag. 83;

⁸⁰ John Bisagno, The secret of positive praying, Zondervan Corporation, Michigan, 1986, pag. 124;

IV. APOSTOLUL PAVEL ÎI MOTIVEAZĂ PE CREȘTINI LA RUGĂCIUNE

„Voi înșivă ne veți ajuta cu rugăciunile voastre, pentru ca binefacerea făcută nouă prin rugăciunile multora să fie pentru mulți un prilej de mulțumire lui Dumnezeu pentru noi.” (2 Corinteni 1:11). Odată ce Pavel a exprimat puterea adevăratei rugăciunii în viața sa, el a știut să-i determine, să-i motiveze pe creștini în practicarea rugăciunii.

Deși mulți dintre credincioșii din Corint au adoptat o atitudine destul de critică la adresa marelui apostol, Pavel este dispus să le acorde aici credit pentru atitudinea pe care s-ar fi convenit s-o aibă față de el. „Sintagma darul care ne este făcut prin multele persoane se referă la darul izbăvirii lui Pavel, realizat prin rugăciunile multor persoane. El vede izbăvirea sa ca pe o urmare directă a mijlocirii sfinților.”⁸¹

1. PAVEL SFĂTUIEȘTE LA RUGĂCIUNE

„Nu vă îngrijorați de nimic; ci în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu,

prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri.” (Filipeni 4:6-7). La fel ca Domnul Isus, Pavel își îndrumă ucenicii să aducă toate îngrijorările înaintea lui Dumnezeu. (Matei 6:25)

Dorința apostolului este ca orice creștin să-I comunice lui Dumnezeu totul legat de viața lui. Nu există niciun lucru, oricât de mare sau mic, care să nu stea în atenția Sa plină de dragostea față de omenire.

Pavel îi avertizează cu alte cuvinte pe creștinii filipeni: „Nu vă îngrijorați de nimic.” Fiindcă problema pe care și-o pune omul, de cele mai multe ori, nu este ce mănâncă sau ce îmbracă în prezent (astăzi), ci ce va mânca sau ce va îmbrăca el peste o perioadă de timp mai scurtă sau mai lungă. O gândire de felul acesta și nesocotirea providenței divine pun pe umerii creștinului îngrijorarea. Aceste griji cu privire la viitor constituie un păcat, deoarece ele neagă dragostea, înțelepciunea și puterea lui Dumnezeu. Apostolul le amintește filipenilor că ei trebuie doar să aducă cererile lor la cunoștința lui Dumnezeu pentru ca „pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere” (Filipeni 4:7) să le păzească inimile și gândurile. Ei nu trebuie să cheltuie timpul purtându-și prin propriile eforturi grijă de viața lor, ei sunt copii ai lui Dumnezeu, și Pavel îi povățuiește să se roage:

⁸¹ Arthur Walkington Pink, Cleanings from Paul: the prayers of the apostle, Moody Press, Chicago, 1977, pag. 86;

„Trupul nostru a fost rânduit de El ca să ne fie slujitor, nu stăpân!”⁸²

Această rugăciune a fost intitulată de Guthrie „noua rugăciune” și a afirmat despre ea în cartea sa „Epistolele Pauline” că: „bucuria se bazează pe rugăciunea ce asigură călăuzirea păcii care depășește înțelegerea omenească.”⁸³

2. PAVEL ÎNDREAPTĂ INIMIILE CREȘTINILOR SPRE RUGĂCIUNE ȘI MULȚUMIRE CONSTANTĂ

„Stăruiți în rugăciune, vegheați în ea cu mulțumiri.” (Coloseni 4:2). Apostolul nu obosește în a-i motiva pe copiii lui Dumnezeu să fie stăruitori, veghetori și mulțumitori în rugăciune. Rugăciunile trebuie să fie însoțite de mulțumiri constante. Guy King rezumă foarte frumos acest lucru: „Dragostea Sa ne dorește la modul suprem, iar puterea Sa ne poate obține binele suprem pentru noi”⁸⁴

În concepția apostolului Pavel, rugăciunea trebuie să fie atitudinea permanentă a creștinului: „Rugați-vă neîncetat” (1 Tesaloniceni 5:17). Prin aceasta credinciosul se va bucura de o părtășie necurmată cu Dumnezeu în rugăciune. Astfel, va fi mai ușor pentru el să depășească ispitele celui rău.

⁸² William MacDonald, Comentar la Noul Testament, C.L.V., 1998, pag. 43;

⁸³ Donald Guthrie, The Pauline Epistles, The Tyndale Press, London, 1961, pag. 160;

⁸⁴ Guy King, Crossing the Border, Marshall, Morgan and Scott Ltd., Londra, 1957, pag. 111;

(1 Corinteni 10:13), iar armonia din părtășia cu Dumnezeu îl păstrează curat pe calea credinței.

„Negreșit unul dintre regretele pe care le vom avea în cer va fi că nu am petrecut mai mult timp în rugăciune, în special când ne vom da seama în ce măsură mare ne-au fost ascultate rugăciunile.”⁸⁵

3. PAVEL ÎI PROVOACĂ PE CREȘTINI SĂ LUPTĂ ÎN RUGĂCIUNE ALĂTURI DE EL

„Vă îndemn dar, fraților, ..., să vă luptați împreună cu mine, în rugăciunile voastre către Dumnezeu pentru mine.” (Romani 15:30). Apostolul le cere creștinilor din Roma să lupte cu el în rugăciunile lor către Dumnezeu pentru el. După cum se exprimă Lenski: „Asta reclamă un gen de rugăciuni în care cineva își varsă toată inima și tot sufletul, întocmai cum procedează luptătorii din arenă.”⁸⁶

În finalul alergării lui Pavel pe acest pământ, el îi spunea tânărului Timotei: „M-am luptat lupta cea bună, mi-am sfârșit alergarea, am păzit credința.” (2 Timotei 4:7). Știind că viața este o luptă, apostolul îl provoacă și încurajează pe Timotei: „Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă

⁸⁵ William MacDonald, Comentar la Noul Testament, C.L.V., 1998, pag. 839;

⁸⁶ R. C. N. Lenski, St. Paul's Epistle to the Romans, Augsburg Publishing House, Minneapolis, 1961, pag. 895;

viața veșnică la care ai fost chemat.” (1 Timotei 6:12). Universalitatea luptei se vede în faptul că una dintre armele de război este „Evanghelia păcii!” (Efeseni 6:15)

Viața constituie o luptă pentru creștin, el luptă pentru păstrarea credinței și câștigarea vieții veșnice. (1 Tesaloniceni 3:5)

„Cuvântul folosit în 1 Timotei pentru luptă (agonizesthai, de la care noi avem „a agoniza”) este folosit în mod repetat pentru a descrie viața creștină.”⁸⁷

Cel mai cunoscut pasaj pentru luptă scris de Pavel este Efeseni 6:12-18; aici el enumeră întreaga armură a lui Dumnezeu. Pentru marele apostol, rugăciunea este mijlocul de luptă pentru proclamarea Cuvântului. El face legătură între viața de luptă și lucrarea rugăciunii: „Luați coiful mântuirii și sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu. Faceți în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni și cereri. Vegheați la aceasta, cu toată stăruința, și rugăciune pentru toți sfinții.” (Efeseni 6: 17)

Vorbind despre aceste verset, Piper menționa: „În original, versetul 18 nu începe cu o propoziție, ci se leagă de versetul 17 astfel: „Luați sabia Duhului, înălțând tot felul de rugăciuni

⁸⁷ John Piper, *Să se bucure popoarele*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1998, pag. 50-51;

și cereri în fiecare ocazie... Luați sabia Duhului înălțând rugăciuni!”⁸⁸

Ținându-se cont de acest context, Piper consideră că rugăciunea poate fi comparată de comunicarea cu sediul central prin care armele de război sunt încadrate în luptă conform voinței lui Dumnezeu.

Apostolul Pavel dă creștinilor din Efes câteva instrucțiuni specifice ce privesc natura luptei și în același timp le arată calea succesului. Însă „este evident că rugăciunea era prioritară pentru creștini; unitatea creștinismului se bazează pe această considerație...; este adevărat că această luptă afectează toate persoanele indiferent dacă ele realizează sau nu.”⁸⁹

Inamicul creștinului este identificat de Pavel în felul următor: „...împotriva căpeteniilor, împotriva stăpânilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești.” (Efeseni 6:12). Bătălia se dă împotriva forțelor demonice, deci creștinul nu poate zări cu ochiul liber aceste forțe ostile, acestea caută mereu ca prin răutatea lor să îl înfrângă. Ele nu pot pătrunde în lăuntrul unui credincios, însă ele pot să-l hărțuiască.

⁸⁸ Ibidem, pag. 53-54;

⁸⁹ D.M. Lloyd-Jones, *The Christian warfare*, Morrison Gibb Ltd., London and Edinburgh, 1976, pag. 23;

Pavel nu include rugăciunea în armătura cu care trebuie să fie echipat creștinul, în schimb el subliniază importanța acesteia în luptă. Rugăciunea îl păstrează pe creștin într-o stare de veghere și astfel el nu va fi luat de inamic prin surprindere. Rugăciunea poate reprezenta duhul în care va fi îmbrăcată armura dobândită de la Dumnezeu.

Făcând un comentariu la lupta creștinului, Spurgeon a făcut o extraordinară declarație: „Pe genunchi, credinciosul este invincibil.”⁹⁰

V. TEOLOGIA RUGĂCIUNII APOSTOLULUI PAVEL

„Teologia lui Pavel nu poate fi mai mare decât suma teologică regăsită în fiecare epistolă scrisă de el”⁹¹, deci totalitatea rugăciunilor înregistrate în Noul Testament exprimă teologia rugăciunii apostolului.

1. RUGĂCIUNEA ESTE REZULTATUL UNUI PUNCT DE VEDERE TEOCENTRIST

Pavel și-a trăit fiecare moment al vieții sale conștient de existența eternă a divinității, a unui Dumnezeu suveran: „singurul Stăpânitor, Împăratul împăraților și Domnul Domnilor, singurul care are nemurirea ... și care are cinstea și puterea veșnică! Amin.” (1 Timotei 6:15-16; 1 Timotei 1:17). Din moment ce „din El, prin El și pentru El sunt toate lucrurile” (Romani 11:36) era și este imposibil pentru creștini să aibă o altă preocupare: „căci în El avem mișcarea și ființa” (Faptele Apostolilor 17:28).

⁹⁰ C.H. Spurgeon, Final Manifesto, Grace Publication, 1972, pag. 59;

⁹¹ James D. G. Dunn, The Theology of Paul the Apostle, Eerdmans Publishing Co, UK, 1998, pag. 14;

Acest punct de vedere asupra lumii, total teocentric, a format viața spirituală și rugăciunea lui Pavel.

2. RUGĂCIUNEA CA DATORIE A FIINȚELOR UMANE

„Rugăciunea, în mod special cea de mulțumire este o consecință logică, naturală și necesară a înțelegerii realității de către apostoli.”⁹² Despre cei care nu iau în considerare existența lui Dumnezeu și nu văd în El Creatorul, Pavel spune: „fiindcă, măcar că au cunoscut pe Dumnezeu nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit.” (Romani 1:21).

„Teologia de bază a rugăciunii lui Pavel a fost astfel construită pe raționamentul că Dumnezeu există și personal și providențial susține creația.”⁹³ În acest sens se întâlnesc cuvintele apostolului rostite în Epistola către Coloseni 1:16-17: „pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și nevăzute: ..., și toate se țin prin El.”

Este bine de menționat că motivația lui Pavel pentru rugăciune nu condiționează doar datoria oamenilor de a-L glorifica și proslăvi pe Creator.

⁹² E.M. Bounds, *The Essential of prayer*, Grand Rapids, Baker, 1987, pag. 32;

⁹³ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, *Dictionary of Paul and his letters*, Intervarsity Press, 1993, pag. 730;

3. MULȚUMIREA MOTIVATĂ DE SALVARE

Saul, fariseul, a fost cu siguranță conștient de dependența morală față de Dumnezeu, însă după convertirea sa, Pavel afirmă că: „nu este niciun om neprihănit” (Romani 3:10) și mai mult, el accentuează, niciun efort uman sau vreun sistem legal nu poate egala „slava” lui Dumnezeu. (Romani 3:20; 5:12; 8:3).

Opoziția personală a lui Pavel față de Hristos, cât și persecutarea primilor creștini este la baza afirmației că el a fost un blasfemiator și un om violent, „cel mai mare dintre păcătoși” (1 Timotei 1:13, 15-16; Faptele Apostolilor 9:1-5). „Se poate specula că rădăcina pasiunii pentru rugăciune a venit direct din conștiința sa, care îi spunea că, deși a fost hulitor, prigonitor, batjocoritor și condamnat înaintea lui Dumnezeu din cauza păcatelor sale, i s-a arătat îndurarea după cum el însuși mărturisește.”⁹⁴ „Lucram din neștiință, în necredință! Și harul Domnului nostru Isus Hristos să-și arate în mine, cel dintâi, toată îndelunga Lui răbdare, ...” (1 Timotei 1:13-16). Din aceasta derivă exclamația: „Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru!” (Romani 7:25)

Pocăința, iertarea păcatelor și justificarea harului lui Dumnezeu prin credință nu mai lasă

⁹⁴ Ibidem, pag. 730;

loc pentru alte lucruri. În concepția lui Pavel trecerea de la întuneric la lumină, de la puterea celui rău la cea a lui Dumnezeu, a primi drepturi depline ca și copil al lui Dumnezeu este ceva deosebit de impresionant, încât rostea mulțumiri fără încetare: „Bucurați-vă întotdeauna. Rugați-vă neîncetat. Mulțumiți lui Dumnezeu pentru toate lucrurile; căci aceasta este voia lui Dumnezeu...” (1 Tesaloniceni 5:16-18). Astfel creștinii trebuie să fie caracterizați mereu de mulțumire: „Mulțumiți totdeauna lui Dumnezeu Tatăl.” (Efeseni 5:20)

Este sugerat că cei ce se roagă „în Numele lui Isus” se roagă lui Isus. „Din moment ce Pavel afirmă repetat divinitatea lui Hristos și s-a rugat Lui (Faptele Apostolilor 7:59) este notabil că rugăciunile sale de cerere, doxologiile și binecuvântările nu scot în evidență rugăciunea adresată lui Hristos ca o cerere sau mijlocire (nu este o aluzie la rugăciunea pentru Duhul Sfânt).”⁹⁵ Se pare că Pavel afirmă ca normative următoarele: „rugăciunea este o cooperare între Dumnezeu și credincios, prezentată Tatălui în Numele Fiului, prin inspirația Duhului Sfânt; și totuși Pavel nu a aderat cu rigiditate la această schemă.”⁹⁶

Apostolul neamurilor a văzut în Fiul lui Dumnezeu pe Salvatorul întregii omeniri: „S-a

smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce” (Filipeni 2:8; 2 Corinteni 13:4), chiar dacă omenirea L-a întâmpinat cu ură și dispreț.

Salvarea vine prin Hristos, fiindcă El a iubit omenirea mai întâi. Un creștin este cel ce-L iubește pe Mântuitorul. Eșecul de a-L iubi pe fiul lui Dumnezeu poate constitui o crimă împotriva lui Dumnezeu Însuși. Ryle spunea: „Sfântul Pavel nu permite nicio porțiță de scăpare a omului care nu-L iubește pe Hristos. ...dar dacă cineva nu-L iubește pe Hristos, nu se află pe calea vieții, ci blestemul este asupra lui.”⁹⁷

4. RUGĂCIUNEA PENTRU SLUIRE

Experiența personală a lui Pavel „a cunoașterii lui Hristos” (Filipeni 3:8) i-a dat noi forțe pentru angajamentul față de proclamarea Evangheliei.

În mod natural, dorința inimii lui și rugăciunea sa către Dumnezeu pentru israeliți era ca ei să fie mântuiți. (Romani 10:1)

Este evident că aceeași dorință o avea Pavel și pentru neamuri: „Rugați-vă totodată și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă ușa pentru Cuvânt” (Coloseni 4:3). Apostolul cerea în rugăciune (Efeseni 6:19-20; Coloseni 4:3-4) ca Dumnezeu să

⁹⁵ D.A. Carson, Call to spiritual Reformation: Priorities from Paul and his prayers, Grand Rapids: Baker, 1992, pag.213;

⁹⁶ Ibidem, pag. 214;

⁹⁷ I. C. Ryle, holiness, pag. 235;

deschidă uși pentru Cuvântul Evangheliei, să-i dăruiască avânt, încredere și ușurință în predicare.

„Rugăciunea era esențială pentru ca ucenicii să înțeleagă lucrarea cu Evanghelia la un nivel pur omenesc, fiindcă și cel mai elocvent mesaj al Evangheliei era zadarnic pentru oamenii care sunt pe calea pierzării.”⁹⁸ „Evanghelia... este acoperită pentru cei ce sunt pe calea pierzării, a căror minte necredincioasă a orbit-o dumnezeul veacului acestuia, ...” (2 Corinteni 4:3-4)

5. ROLUL MINȚII ÎN RUGĂCIUNE

Apostolul Pavel leagă salvarea de credință, mărturisire și rugăciune: „oricine va chema Numele Domnului va fi mântuit.” (Romani 10:9-14)

Denney face următoarele comentarii pe aceeași temă: „O inimă care crede în vederea neprihănirii și o gură care mărturisește în vederea mântuirii nu sunt două lucruri distincte, ci unul și același lucru.”⁹⁹

Referirea la rugăciune folosind expresia semitică „a chema Numele Domnului” (Genesa 12:8; Psalmul 99:6) este foarte importantă. Aceasta reliefează responsabilitatea individuală de a răspunde Evangheliei, revelează înțelegerea

⁹⁸ Merlin R. Carothers, *Power in praise*, Logos International, Plainfield, 1972, pag. 145;

⁹⁹ James Denney, *The Expositor's Greek Testament*, Volumul II, Grand Rapids: Wm B. Eerdmans Publishing Co, 1961, pag. 178;

lui Pavel despre credință și clarifică rolul pe care îl acordă minții în rugăciune. În Romani 10:14 apostolul, fără să greșească, leagă cunoașterea lui Dumnezeu de credință bazată pe această cunoaștere și de rugăciunea care vine dintr-o astfel de credință. „Este evident că Pavel nu privea credința din care provenea rugăciunea autentică ca un fel de salt în întuneric. Pentru el rugăciunea venea dintr-o credință rațională, informală, care este bazată pe siguranța că Dumnezeu nu este necunoscut (Faptele Apostolilor 17:22-28), ci dimpotrivă, El S-a revelat în creație, istorie, prin Isus Hristos, Scriptură și Evanghelie.”¹⁰⁰

Un exemplu în acest sens se regăsește în 1 Corinteni 14:14-17: „...Fiindcă dacă mă rog în altă limbă, duhul meu se roagă, dar mintea mea este fără rod...”

Apostolul I-a mulțumit lui Dumnezeu că el vorbea în limbi „mai mult decât voi toți” (1 Corinteni 14:18), iar în 2 Corinteni 12:1 el vorbește despre vedenii și descoperiri (probabil asociate cu rugăciunea) în timpul cărora a auzit lucruri care nu se pot spune. „Dar se pare că el avea în vedere o stare mentală rațională care să nu fie deschisă pentru abuz sau neînțelegere în rugăciune, mai ales în întâlnirile publice.”¹⁰¹ În

¹⁰⁰ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, *Dictionary of Paul and his letters*, Intervarsity Press, 1993, pag. 731;

¹⁰¹ Ibidem, pag. 731;

acest sens, Pavel ține să accentueze corintenilor „căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduiei” (1 Corinteni 14: 32-33).

6. RUGĂCIUNEA PENTRU STĂRUINȚĂ

Pavel vedea viața creștină pe acest pământ ca o continuă luptă „împotriva stăpânilor întunericului” (Efeseni 6:12). El vede persecuția, amenințarea vieții, opoziția față de slujire ca și manifestări ale acestei ostilități, astfel rugăciunile sale au fost pentru eliberare (Romani 15:30; 2 Corinteni 1:8-11)

Rămânând în acest context, apostolul era convins de necesitatea unei armuri din partea lui Dumnezeu pentru creștini. El îi îndemna pe efesenii creștini: „Faceți în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni și cereri. Vegheați la aceasta, cu toată stăruința, și rugăciune pentru toți sfinții” (Efeseni 6:18)

Pavel nu crede că perseverarea se bazează pe abilitățile omenești, rugăciunile sale exprimând siguranța în Dumnezeu: „El vă va întări până la sfârșit, în așa fel ca să fiți fără vină în ziua venirii Domnului nostru Isus Hristos” (1 Corinteni 1:8). Apostolul se roagă pentru filipeni fiind „încredințat că Acel care a început în voi această lucrare o va isprăvi până în ziua lui Isus Hristos.” (Filipeni 1:6). Dar știind înclinația omului firesc spre gâlceavă,

pizmă, mânie, dezbinări, vorbire de rău, bârfeli, îngâmări, tulburări, el le spune corintenilor: „mă tem ca, la venirea mea la voi, ...să trebuiască să plâng pe mulți din cei ce au păcătuit mai înainte și nu s-au pocăit.” (2 Corinteni 12:21). Pavel le cere acestora: „încercați-vă dacă sunteți în credință” și le spune: „ne rugăm lui Dumnezeu să nu faceți nimic rău.” (2 Corinteni 13:5-7)

7. RUGĂCIUNEA PENTRU CONVERTIȚI

Apostolul privește la întreaga misiune între neamuri ca la un act de slujire și așteaptă să prezinte pe noii creștini ca fiind „o jertfă bine primită, sfințită de Dumnezeu” (Romani 15:16). Pavel îi întrebă pe tesaloniceni creștini: „cine este, în adevăr, nădejdea, sau bucuria, sau cununa noastră de slavă?” (1 Tesaloniceni 1:19-20) și tot el dă răspunsul: „Da, voi sunteți slava și bucuria noastră.” „El investise în personalitatea umană și răsplata lui o constituiau fii și fiicele spirituale care aveau să se închine Mielului lui Dumnezeu în veci de veci.”¹⁰²

În scrisorile sale, Pavel abordează această temă de rugăciune în mai multe feluri. Credința fermă a convertiților vine din rugăciune (1 Tesaloniceni 3:10). Preocuparea apostolului

¹⁰² William MacDonald, Comentar la Noul Testament, C.L.V., 1998, pag. 851-852;

pentru starea creștinilor motivează multe dintre rugăciunile lui de cerere. (1 Tesaloniceni 3:12-13)

Apostolul neamurilor dorea ca cei convertiți să nu ducă lipsă de niciun fel de dar în așteptarea arătării Domnului Isus Hristos (1 Corinteni 1:7). Preocuparea lui Pavel pentru sfințirea creștinilor, la arătarea lui Hristos, este o caracteristică proeminentă a rugăciunilor sale.

8. PRIVILEGIUL RUGĂCIUNII PENTRU CEI INFIAȚI

„Înțelegerea paulină despre rugăciune pune accent major pe relația credinciosului cu Dumnezeu ca Tată.”¹⁰³ Acest privilegiu este un aspect al înfierii ca fii ai lui Dumnezeu și își are temelia pe lucrarea terminată de Hristos.

„În El avem, prin credința în El, slobozenia și apropierea de Dumnezeu cu încredere” (Efeseni 3:12) Această oportunitate nu ține cont de rasă sau cultură. Prin Hristos, atât evreii cât și neamurile au „intrare la Tatăl, într-un Duh.” (Efeseni 2:18)

Apostolul spune: „Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul Fiului Său, care strigă: Ava, adică: Tată!” (Galateni 4:6), „se relaționează înfierea de abilitatea credinciosului de a se ruga ca Isus.”¹⁰⁴ Pentru Pavel, rugăciunea își are originea în Duhul

¹⁰³ Brandt R. L., *Praying with Paul*, Grand Rapids, Baker Book House, pag. 162;

¹⁰⁴ Ibidem, pag.163;

Sfânt, din inima credinciosului care îi dă acestuia siguranța înfierii. Cei care iau rugăciunea în serios vor deveni sfinți și se vor strădui să evite păcatul, care Îl întristează pe Duhul Sfânt. (1 Tesaloniceni 5:19; Efeseni 4:30)

În Romani 12:1-2, apostolul Pavel unește sfințenia, slujirea lui Dumnezeu, nepotrivirea cu lumea cu reînnoirea minții; având implicații clare că ascultarea aduce înțelegerea voii lui Dumnezeu.

9. RUGĂCIUNEA ȘI VOIA LUI DUMNEZEU

Pentru Pavel, lupta din rugăciune nu era o încercare de a lupta ca Dumnezeu să-Și schimbe voia. Rugăciunea, în conformitate cu voia lui Dumnezeu, era hotărâtoare pentru Pavel, fiindcă el înțelegea toată slujirea pe pământ în termeni de bun sau rău.

Prin rugăciune, creștinul declară că Dumnezeu și lumea sunt într-un constant conflict. „Rugăciunea în esență este rebeliune față de lume și căderea ei, refuzul absolut de a accepta ca normal ceea ce este anormal. Rugăciunea este refuzul oricărui plan, oricărei scheme, oricărei interpretări care este diferită de norma stabilită de Dumnezeu.”¹⁰⁵

¹⁰⁵ Edward McKendree Bounds, *The reality of prayer*, Baker Book House, 1924, pag. 86;

Pavel nu tinde să schimbe voia lui Dumnezeu cu dorințele personale sau cu nevoile altora. Mai degrabă, rugăciunea sa este parte din lupta creștinului de a înțelege, de a afirma și de a participa la a face voia lui Dumnezeu împotriva influenței păcatului. Angajamentul de a trăi și de a se ruga conform voii lui Dumnezeu constituie esența a ceea ce Pavel spunea prin rugăciunea „în Numele Domnului nostru Isus Hristos.” (Efeseni 5:20). Credincioșilor li se cere nu numai să se roage, ci să și „ridice spre cer mâini curate.” (1 Timotei 2:8)

„Din cauza punctului său de vedere privind suveranitatea lui Dumnezeu, el nu vedea că răspunsul la rugăciunile noastre ar putea fi contrar voii lui Dumnezeu.”¹⁰⁶ În acest sens, Pavel le spunea creștinilor romani: „și cer totdeauna ca, prin voia lui Dumnezeu, să am în sfârșit fericirea să vin la voi.” (Romani 1:10). Mai târziu puțin, în aceeași epistolă, apostolul i-a îndemnat pe creștini să se roage ca prin voia lui Dumnezeu să ajungă la ei. (Romani 15:32)

Prioritatea de a face voia lui Dumnezeu a fost reliefată de realitatea persistentă și de unele rugăciuni neascultate din viața apostolului. De trei s-a rugat Pavel ca Dumnezeu să-i ia „țepușul” din trupul său, însă Dumnezeu nu i-a împlinit

¹⁰⁶ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, Dictionary of Paul and his letters, Intervarsity Press, 1993, pag. 732;

cererea. (2 Corinteni 12:7-10). Din răspunsul dat de Dumnezeu la această cerere a apostolului, el a putut să învețe că suferința era o oportunitate ca puterea lui Dumnezeu să fie făcută desăvârșită în viața lui. Mai mult, suferința pentru voia Creatorului era o speranță care nu dezamăgește (Romani 5:3-5), iar în final suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături de slava viitoare (Romani 8:18). Astfel, Pavel le cere creștinilor răbdarea care așteaptă realizarea finală a înfierii, „adică răscumpărarea trupului nostru.” (Romani 8:23)

Apostolul recunoaște necesitatea seriozității suferinței într-o lume decăzută: „suspina în noi, și așteptăm înfierea” (Romani 8:23). În acest sens, el cere bisericii să-și poarte unii altora povara: „Purtați-vă sarcinile unii altora, și veți împlini astfel legea lui Hristos.” (Galateni 6:2). „Acest verset este deseori explicat cu referire la Psalmul 55:22, ca un îndemn la mijlocire. Expresia bine cunoscută de binecuvântare din 2 Corinteni 1:3-4, care Îl descrie pe Dumnezeu ca Părintele îndurărilor și Dumnezeuul oricărei mângâieri, care mângâie în toate neazurile, pare să susțină această idee.”¹⁰⁷

¹⁰⁷ Ibidem, pag. 733;

10. MIJLOCIREA DUHULUI SFÂNT

În epistolele pauline se pune accentul pe Duhul Sfânt în rugăciune.

Acesta este forța creatoare a rugăciunii: „Este important pentru fiecare creștin să știe că Duhul Sfânt este o Persoană Divină, căreia Îi trebuie adusă închinare, slujire și dragoste.”¹⁰⁸

Pavel subliniază în rugăciunile sale legătura cu Duhului Sfânt cu persoana celui ce se roagă, cu semenii și Dumnezeu Tatăl.

Duhul Sfânt depune mărturie împreună cu duhul credinciosului că acesta din urmă este membru al familiei lui Dumnezeu. „Însuși Duhul sfânt adeverește împreună cu duhul nostru că suntem copii ai lui Dumnezeu.” (Romani 8:16).

Pavel scrie în Romani 8:26-27 că Duhul îl ajută pe credincios în slăbiciunea lui. Deși creștinul nu știe să se roage, Duhul Sfânt îl învață și tot El mijlocește cu suspine negrăite pentru acesta. „Cel ce cercetează inimile știe care este năzuința Duhului” (Romani 8:27)

„Important este faptul că rugăciunile Duhului Sfânt în contul nostru sunt făcute întotdeauna după voia lui Dumnezeu.”¹⁰⁹

Pentru ca cei ce sunt copii ai lui Dumnezeu să-și dea seama de demnitatea poziției ce le-o acordă El, Dumnezeu a trimis Duhul Său ca să locuiască în ei.

Duhul este Cel care creează în creștini conștiința calității de fiu, făcându-i pe aceștia să I se adreseze lui Dumnezeu cu apelativul „Tată”. „Acesta este un termen intim de adresare, folosit de copii în cadrul familiei, combinând termenul aramaic și cel grec ce denotă substantivul tată.”¹¹⁰ Niciun sclav nu se putea adresa capului familiei cu un asemenea apelativ, deoarece acesta era rezervat în exclusivitate membrilor familiei, exprimând dragostea și încrederea ce și-o acordau unii altora. „Și pentru că sunteți fii, Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul Fiului Său, care strigă: Ava, adică: Tată!” (Galateni 4:6)

Legat de persoanele semenilor, Duhul mijlocește pentru sfinți: „dar Însuși Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite ... pentru că El mijlocește pentru sfinți.” (Romani 8:26-27)

Mijlocirea Duhului pentru credincioșii de pe pământ este așezată în paralel cu mijlocirea lui Hristos care stă la dreapta Tatălui (Romani 8:34).

Unii comentatori biblici sunt de părere că „expresia „suspine negrăite” este considerată uneori

¹⁰⁸ Harold W. Tribble, Our doctrines, The Sunday School Board of the Southern Baptist Convention, USA, 1986, pag. 58;

¹⁰⁹ Ibidem, pag. 61;

¹¹⁰ William MacDonald, Comentariu la Noul Testament, C.L.V., 1998, pag. 709;

ca o aluzie la vorbirea în limbi a credincioșilor în timpul rugăciunii.”¹¹¹ Însă, este bine să se privească la aceasta ca fiind o slujbă a Duhului Sfânt care identifică nevoile omului și le comunică direct lui Dumnezeu Tatăl.

Creștinul rugându-se „prin Duhul” (Efeseni 6:18) înseamnă că se roagă în teama de Dumnezeu pe care Duhul o aduce pentru a fi capabil să aibă încredere deplină în Tatăl lui. Așa cum A. T. Lincoln spune, în Efeseni 6:18: „autorul cere inspirație în rugăciune, inspirația fiind făcută efectiv de Duhul.”¹¹²

Prin Duhul lui Dumnezeu au fost luminați apostolii și profeții (1 Petru 1:12), întrucât Duhul cercetează toate lucrurile, chiar lucrurile adânci ale lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, Duhul Sfânt înțelege toate adevărurile lui Dumnezeu, fiind în stare să le împărtășească și altora. „Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu.” (1 Corinteni 2:10)

11. PUNCTUL CENTRAL AL RUGĂCIUNII LUI PAVEL

În 1 Timotei 2:2, apostolul Pavel îndeamnă la rugăciune pentru stabilitate politică, să „putem duce astfel o viață pașnică și liniștită, cu toată

¹¹¹ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, Dictionary of Paul and his letters, Intervarsity Press, 1993, pag. 733;

¹¹² Ibidem, pag. 733;

evlavie și cu toată cinstea.” În opinia apostolului, acesta este mediul care permite progresul Evangheliei.

Pavel dă instrucțiuni cu privire la rugăciunea care atinge și laturi practice, cum ar fi slujirea (1 Corinteni 11:5; 14:13-17) și în felul de administrare al casei sau al banilor (Romani 14:6; 1 Corinteni 10:30; 11:24; 1 Timotei 3:3-5).

„Este uimitor că, în scrierile prin care vedem modul de rugăciune dat de Pavel, nu găsim aplicații practice cum ar fi pâinea de toate zilele, sănătate sau vindecare, îmbunătățirea condițiilor economice.”¹¹³ Acestea sunt subliniate doar în două pasaje din Efeseni 1:15-23 și 3:14-21.

Prioritățile sale sunt subliniate când încurajează pe corinteni, „pentru că noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd; căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele ce nu se văd sunt veșnice.” (2 Corinteni 4:18). Aceasta devine o extremă în rugăciunea lui Pavel, el mijlocește pentru o bună cunoaștere a lui Dumnezeu, iluminare spirituală, o înțelegere mai bună a ceea ce înseamnă să fii „în Hristos” și o siguranță a puterii incomparabile a lui Dumnezeu.

O altă temă se află în capitolul 3 al epistolei către Efeseni, unde puterea lui Dumnezeu este

¹¹³ A. N. Hunter, Interpreting Paul's Gospel, SCM Press Ltd., London, 1954, pag. 196;

CONCLUZIE

legată de cea a credincioșilor ca: „Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință.” (Efeseni 3:17) și în al doilea rând înțelegerea dragostei lui Hristos care întrece orice pricepere omenească. Scopul lui final este ca cei convertiți să-L vadă pe Hristos și să fie „plini de toată plinătatea lui Dumnezeu.” (Efeseni 3:19)

Acest accent pe spiritualitate este văzut în toate scrierile lui Pavel. „Păstorul sau misionarul nu este un ascet, nici inconștient de importanța activității zilnice.”¹¹⁴ Pavel îi îndeamnă pe credincioși să trăiască în așa fel încât prioritatea lor să fie venirea Împărăției.

„Căci deprinderea trupească este de puțin folos, pe când evlavia este folositoare în orice privință, întrucât ea are făgăduința vieții de acum și a celei viitoare.” (1 Timotei 4:8)

Mijlocirea lui Pavel în Epistola către Efeseni se încheie cu o doxologie (Efeseni 3:20-21) care exprimă siguranța lui Pavel cu privire la eficacitatea rugăciunii în Duhul, după voia lui Dumnezeu: „Iar celui ce, prin puterea care lucrează în noi, poate să facă nespus mai mult decât cerem sau gândim noi, a lui să fie slava în Biserică și în Hristos Isus, din neam în neam, în vecii vecilor! Amin.”

¹¹⁴ Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid, Dictionary of Paul and his letters, Intervarsity Press, 1993, pag. 734;

„Rugăciunea este de folos acolo unde orice altceva falimentează. Prin rugăciune, cei mai înverșunați dușmani ai Evangheliei au devenit apărătorii ei cei mai curajoși; cei mai ticăloși - fii adevărați ai lui Dumnezeu! Oh, puterea rugăciunii de ar ajunge în adânc, unde speranța însăși pare zadarnică, de a ridica bărbați și femei în părtășie cu Dumnezeu și în asemănarea Lui! Este de-a dreptul minunat!”¹¹⁵

Pavel a experimentat transformarea pe care o poate face rugăciunea. Dintr-un potrivnic al lui Hristos, Saul a ajuns apostolul Său.

Pavel a făcut din rugăciune o stare de părtășie intimă cu Dumnezeu. Rugăciunea constituie exprimarea sinceră a lăuntrului apostolului în fața lui Dumnezeu. „În orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu.” (Filipeni 4:6)

Pavel și-a adresat rugăciunea Tatălui în Numele Domnului Isus, El fiind singurul mijlocitor dintre om și Dumnezeu. (1 Timotei 2:5). Apostolul

¹¹⁵ R. A. Torrus, How to pray, Moody, n. d., pag. 146;

credea că rugăciunea este absolut necesară vieții spirituale pentru ferirea de ispite, biruința asupra vrăjmașului, maturizare și întărire spirituală. (1 Tesaloniceni 5:17; Efeseni 3:16)

Din viața de rugăciune a apostolului Pavel se observă clar că rugăciunea este o recunoaștere a slăbiciunilor și a apartenenței creștinului de Dumnezeu; rugăciunea este plăcută lui Dumnezeu.

Rugăciunile lui Pavel constituie modele din care astăzi creștinul poate să învețe. La fel cum profesorul universitar doctor Vasile Talpoș afirma despre cartea Psalmilor: „Cartea de rugăciune din care mulți credincioși au învățat să se roage.”¹¹⁶

În concepția apostolului neamurilor, rugăciunea este absolut esențială pentru creștin: „Bucurați-vă în nădejde. Fiți răbdători în necaz. Stăruiți în rugăciune.” (Romani 12:12). Rugăciunea aduce putere și pace în inimile credincioșilor.

Pavel nu s-a asemănat cu învățătorul care îi învață pe alții și el uită să practice învățăturile respective.

Apostolul a practicat ceea ce a predicat: „Dumnezeul căruia Îi slujesc în duhul meu, în Evanghelia Fiului Său, îmi este martor că vă pomenesc neîncetat în rugăciunile mele.” (Romani 1:9; Efeseni 1:16; 1 Tesaloniceni 1:2). Astfel el

¹¹⁶ Vasile Talpoș, Studiul Vechiului Testament, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999, pag. 344;

insistă asupra rugăciunii în epistolele adresate celorlalți credincioși (Filipeni 4:6; Coloseni 4:2). Abordarea rugăciunii făcută de Pavel în epistolele sale este mereu prezentă.

„Probabil că cea mai mare contribuție a lui Pavel în înțelegerea noastră despre rugăciunea creștină este stabilizarea conexiunii acesteia cu Duhul Sfânt.”¹¹⁷ Credinciosul se roagă „în Duhul” (Efeseni 6:18), deci rugăciunea este o cooperare dintre Dumnezeu și credincios în faptul că este prezentată Tatălui, în Numele Fiului, prin inspirația locuirii Duhului Sfânt în creștin.

Deși moartea lui Pavel a fost provocată de păgâni, el murind ca martir pentru Hristos, apostolul nu a trecut în veșnicie ca un înfrânt cum voiau unii, ci ca un mare biruitor care a experimentat pe deplin puterea adevăratei rugăciuni. Fiindcă apostolul a știut să stea de vorbă cu Dumnezeu pe acest pământ, lui nu îi era teamă de conversația pe care urma să o aibă cu Creatorul în veșnicie.

„Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău și mă va mântui, ca să intru în Împărăția Lui cerească. A Lui să fie slava în vecii vecilor! Amin.” (2 Timotei 4:18).

Pastor DAMIAN ION

¹¹⁷ Societatea Misionară Română, Dicționar biblic, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995, pag. 1136;

BIBLIOGRAFIE

- 1 Bauman, Emil Sfântul Pavel. Viața și lucrarea câtorva mari sfinți, Editura Crater, 1944;
- 2 Bălgrădean, Constantin Viața de slujire a apostolului Pavel, Editura Comunităților Creștine Baptiste, 1979;
- 3 Bărnăț, Daniel; Kovaács, Jozsef Dicționar Grec - Român, Editura Teologos, Cluj Napoca, 1999;
- 4 Bisagno, John The reality of prayer, Baker Book House, 1924;
- 5 Bisagno, John The Secret of positive praying, The Zondervan Corporation, Michigan, 1986;
- 6 Bocian, Martin; Branc, Ursula; Dicționar enciclopedic de personaje biblice, Editura Enciclopedică, București, 1996;
- 7 Bornkann, Günter Paul, Harper & Row Publisher, 1971;
- 8 Bounds, E. M. Power through prayer, Word Publications, 1989;
- 9 Bounds, E. M. The Essentials of prayers, 1987;

- 10 Bounds, E. M. The reality of prayer, Baker Book House, 1924;
- 11 Brandt, R. L. Praying with Paul, Grand Rapids, Baker Book House;
- 12 Bunaciu, Ioan Studiu exegetic asupra cărții Faptele Apostolilor, Editura Comunităților Creștine Baptiste din România, 1985;
- 13 Carothers, R. Merlin Power in praise, Logos International, Plainfield, 1972;
- 14 Carson, D.A. A call to spiritual Reformation: Priorities from Paul and his prayers, Grand Rapids: Baker, 1992;
- 15 Charlesworth, James, H. The Lord's prayer, Germans Publishing Co, USA, 1993;
- 16 Denny, James The Expositor's Greek Testament, vol. II, Grand Rapids: Wm B. Eerdmans Publishing Co, 1961;
- 17 Dodd, C. Harold The meaning of Paul for Today, Unwin Brothers Ltd., London, 1937;
- 18 Donald, M. William Comentar la Noul Testament, C.L.V., 1998;
- 19 Dunn, D.G. James The teology of Paul the Apostle, Eerdmans Publishing Co, USA, 1998;
- 20 Elwell, A. Walter Evangelical Comentary on the Bible, Baker Book House, Grand Rapids, Michigan, 1989;
- 21 Guthrie, Donald New Testament Theology, Intervarsity Press, UK, 1981;
- 22 Hasting, James Dictionary of Bible, Charles Scribner's sons, New York, 1952;
- 23 Hawthorne, F. Gerald; Martin, P. Ralph Dictionary of Paul and his letters, Intervarsity Press, 1993;
- 24 Herman, E. Creative prayer, James Clarke & Co. Ltd., London, 1921;
- 25 Hunt, T.W. The doctrine of prayer, Convention Press, USA, 1986;
- 26 Hunter, A.M. Interpreting Paul's Gospel, SCM Press Ltd., London, 1954;
- 27 Jowett, J.H. Day by day;
- 28 King, Guy Crossing the border, Marshall, Morgan and Scott, Ltd., London, 1957;
- 29 Lensky, R.C.M. St. Paul's Epistle to Romans, Minneapolis: Ansborg Publishing House, 1961;

- 30 Loyd Jones, D.M. The Christian Warfare, Morrison & Gibb Ltd., London and Edinburgh, 1976;
- 31 Martin, P. Dictionary of the later New Testament, Intervarsity Press, 1957;
- 32 Mayer, Paul, Morgan & Scott, n. d., London;
- 33 Patte, Daniel Paul's faith and the power of Gospel, Fortress Press, Philadelphia, 1983;
- 34 Phillips, D.Z. The concept of prayer, Basil Blackwell, Oxford;
- 35 Pink, W. Arthur Cleaning from Paul: The prayers of the aposle Paul, Moody Press, Chicago, 1967;
- 36 Piper, John Să se bucure popoarele, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1998;
- 37 Ravenhill, Leonard Revival praying, Mineapolis, MN: Bethany Fellowship. Inc., 1962;
- 38 Ridderbos, Herman Paul: An Outline of his Theology, Eerdmans Publishing Company Grand Rapids, Michigan, 1987;
- 39 Ryle, J.C. Holiness;
- 40 Senozov, Luca Apostolul Pavel, viața și epistolele, Societatea Misionară Română, 1993;
- 41 Shapiro, Michael Mândria evreiască, Carol Publishing Group Birch Lane Press, 1997;
- 42 Spurgeon, C.H. Final Manifesto, Grace Publications, 1972;
- 43 Talpoș, Vasile Studiu introductiv în legea, istoria și poezia Vechiului Testament, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999;
- 44 Tenney, C. Merrill Studiu al Noului Testament, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1991;
- 45 Tippit, Sammy Factorul rugăciune, Moody Bible Institute of Chicago;
- 46 Torrey, R.A. How to pray, Moody, n.d.;
- 47 Tribble, W. Harold Our doctrines, The Sunday School Board of the Southern Baptist Convention, USA, 1986;
- 48 White, John People in prayer, Intervarsity Press, USA, 1977;
- 49 Whyte, Alexander Lord Teach us to pray, Doubleday, Doran and Company Inc., 1929;

- 50 *** Biblia, Traducerea
Cornilescu;
- 51 *** Dicționar Biblic
- 52 *** The Greek New Testament,
United Bible Societies,
Germany, 1983;